

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII
ȘI CERCETĂRII

DEZVOLTARE PERSONALĂ

GHIDUL PROFESORULUI

Realizat în baza curriculumului disciplinar, aprobat de Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1124 din 20 iulie 2018). Aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1191 din 01.09.2021.

Această publicație a fost elaborată în cadrul proiectului elvețian „JOBS: Orientarea Profesională – Instruire în afaceri și școli”, centrat pe asocierea dintre piața muncii și școală. JOBS este un program transversal dedicat elevilor din învățământul secundar. Ei își evaluează și dezvoltă propriile competențe și abilități de viață și fac cunoștință cu lumea reală a muncii.

Părți din acest manual nou au fost inspirate din materialele didactice ale proiectelor internaționale implementate de departamentul IPE al Universității Pedagogice Zurich (JOBS, FACE, CORE, Living Democracy). Acestea pot fi găsite pe site-ul universității, la secțiunea ipe-textbooks.phzh.ch.

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova în colaborare cu Departamentul pentru Proiecte Internaționale în Educație al Universității Pedagogice din Zurich au coordonat producerea, designul și editarea acestor materiale didactice. (Acorduri de cooperare semnate în iunie 2019). Publicația a fost finanțată de către Fondul de caritate al Cantonului Zurich, Elveția.

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII
ȘI CERCETĂRII

ZÜRICH UNIVERSITY
OF TEACHER
EDUCATION

Kanton Zürich
Gemeinnütziger Fonds

Autori

Martin Keller
Corinna Borer
Peter Holzwarth

Consultanți naționali

- Iosif Moldovanu, consultant, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC)
- Valentina Olaru, doctor în științe pedagogice, grad didactic superior, IPLT „Lucian Blaga”, mun. Chișinău
- Tatiana Turchină, Șef Departament Formare Continuă, Universitatea de Stat din Moldova

Traducere

Tania Mihu

Redactare

Mary Sava
Marin Dolință

Design grafic

Nadine Hugli

Machetare limba română

Cătălin Furtună

Publicat în 2021

Universitatea Pedagogică din Zurich (Zurich University of Teacher Education); Proiecte Internaționale în Educație International Projects in Education (IPE)

phzh.ch/ipe
ipe-textbooks.phzh.ch

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei publicații nu poate fi tradusă, reprodușă sau transmisă sub nicio formă sau prin orice mijloace, electronice, mecanice, fotocopiere, înregistrare sau orice sistem de stocare sau extragere a informațiilor, fără permisiunea prealabilă, în scris, de la Fondul de caritate al Cantonului Zurich - Departamentul de Finanțe, care este unicul proprietar al publicației. Aceasta se aplică la nivel mondial.

DEZVOLTARE PERSONALĂ

GHIDUL PROFESORULUI CLASA 11

Introducere: Aspecte pedagogice	2
Ce deprinderi de viață țin de dezvoltarea personală?	2
Competențele de dezvoltare personală ca parte integrantă a studiilor și a vieții	2
Cum sunt organizate competențele?	4
Cum urmează să predau modulele?	5
Care este rolul meu, al profesorului?	5
Cum este structurat ghidul?	6
Ce materiale adăugătoare aș putea utiliza?	6
Unde se înregistrează munca elevilor?	6
Cum are loc evaluarea elevilor?	7
Cum îmi evaluez modul de predare?	7
Care este rolul părinților în predarea disciplinei?	7
Bibliografie	8
 Ghidul profesorului pentru disciplina dezvoltare personală, clasa 11	 9
Modulul 1 – Identitatea personală și relaționarea armonioasă	15
Modulul 2 – Asigurarea calității vieții	25
Modulul 3 – Modul de viață sănătos	35
Modulul 4 – Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial	45
Modulul 5 – Securitatea personală	55

INTRODUCERE: ASPECTE PEDAGOGICE

„Ghidul profesorului” pentru disciplina „Dezvoltare personală” în clasa 11 este destinat cadrelor didactice care le formează elevilor competențe transversale și deprinderi de viață. Ghidul se concentrează pe modalitățile de formare a competențelor transversale necesare pentru o dezvoltare fizică și psihică sănătoasă și pe susținerea dezvoltării identității personale a fiecărui elev. Printre aceste competențe și deprinderi de viață se numără și acelea de care copiii și adolescenții vor avea nevoie în diverse situații în context școlar și în viața cotidiană, pe care le vor întâmpina atât în viața privată cât și în cea profesională.

Ce deprinderi de viață țin de dezvoltarea personală?

Printre competențele și deprinderile de viață ce țin de diverse aspecte ale personalității se numără:

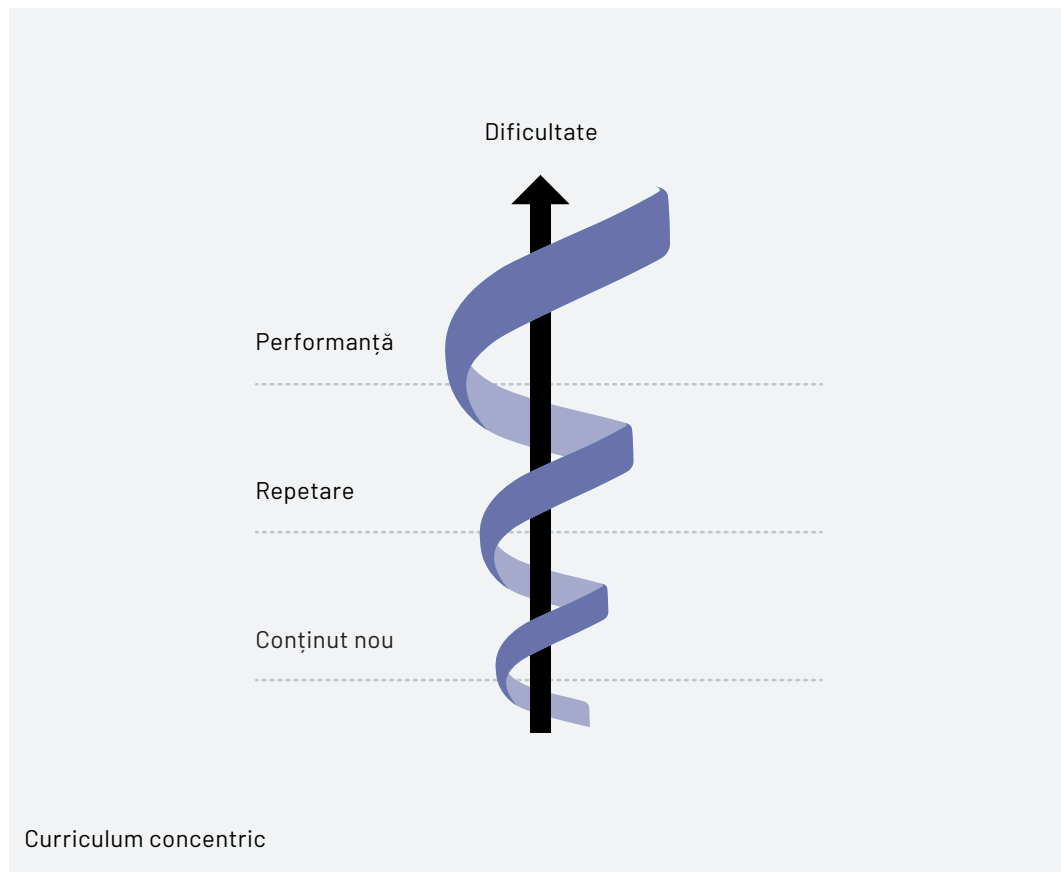
- **Competențele cognitive** – de exemplu, competențele de soluționare a problemelor, de gândire creativă, de gândire critică, precum și cele metacognitive;
- **Competențele sociale** – de exemplu, competențele de comunicare, de colaborare, de construire a relațiilor, empatia;
- **Competențele legate de conștiința de sine** – de exemplu, responsabilitatea, competența de luare a deciziilor, deprinderile de autorefecție;
- **Competențele de reglare a emoțiilor** – de exemplu, abilitatea de a-și controla emoțiile, de combatere a stresului, competențele de soluționare a conflictelor.

Competențele vizate de acest program de dezvoltare personală sunt definite de Organizația Mondială a Sănătății ca setul de competențe necesare pentru succes pe parcursul vieții (2001). Ținem să remarcăm că toate deprinderile de viață se suprapun, într-o măsură mai mare sau mai mică, și pot fi susținute printr-o abordare holistică. Astfel, competențele cognitive nu pot fi formate fără a se acorda atenție competențelor sociale și celor legate de conștiința de sine, competențele de reglare a emoțiilor nu se pot forma fără a lua în considerare competențele sociale ș.a.m.d.

Competențele de dezvoltare personală ca parte integrantă a studiilor și a vieții

Educația pentru dezvoltare personală și deprinderi de viață este integrată în toate disciplinele școlare, fiind întotdeauna legată de conținuturile de învățare relevante pentru individ la stadiul său curent de dezvoltare. Conținuturile și sarcinile din acest program sunt orientate spre vârste și clase diferite. Pe parcursul înaintării prin curriculum, ce acoperă perioada de educație preuniversitară, procesul de formare a deprinderilor de viață devine tot mai complex, deși în fiecare an se studiază teme asemănătoare și se lucrează la aceleași competențe. Acest proces progresează de la o vârstă timpurie,

demarând la momentul intrării copilului în sistemul de educație (fie la grădiniță, fie în școala primară) și încheindu-se la finele educației preuniversitare. De-a lungul vieții școlare a elevilor, competențele de dezvoltare personală se formează în baza unui curriculum concentric, repetându-se în fiecare an școlar, însă de fiecare dată la un nivel mai complex.

Curriculumul concentric pentru „Dezvoltare personală” poate fi descris ca o abordare ce prezintă anumite concepte-cheie la niveluri de complexitate care sporesc pe măsura avansării prin etapele de școlarizare. Edificat în baza concepției pedagogului și psihologului Jerome Bruner, conform căruia „orice subiect poate fi predat în mod eficient, într-o formă intelectual corectă, oricărui copil, la orice etapă de dezvoltare” (Bruner 1960), curriculumul concentric reprezintă fundamentul pedagogic al acestui program. Copiilor li se prezintă, la o vârstă timpurie, anumite secvențe de informație, subiecte și sarcini; acestea le sunt prezentate iar și iar, pentru consolidare și pentru a sta la baza altor competențe și unități de conținut. Pe lângă faptul că, folosind metoda învățării adaptate, copilul va atinge performanța privind diferite deprinderi de viață, se cere remarcat și un alt aspect – sensul și însemnătatea a ceea ce se predă devin, la rândul lor, o componentă a programului. Curriculumul concentric conține idei, principii și valori care capătă importanță atât pentru elevi, pe măsura maturizării acestora, cât și pentru societate ca un tot întreg. Astfel, programul adoptă abordarea și paradigma învățării pe parcursul întregii vieți.

Cum sunt organizate competențele?

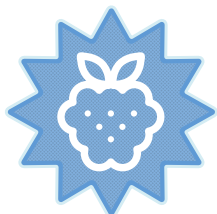
Competențele vizate prin studiul disciplinei „Dezvoltare personală” sunt formate în cadrul a cinci module, care cuprind cinci concepte-cheie. Acestea sunt:

Modulul 1

„Identitatea personală și relaționarea armonioasă”, care pune accent pe cunoașterea și acceptarea de sine; explorarea și autoevaluarea resurselor personale; familia ca valoare: responsabilități, roluri de gen, stereotipuri; comunicarea asertivă, nonconflictuală și nonviolentă; autoeducare și voluntariat etc.

Modulul 2

„Asigurarea calității vieții”, cu accent pe integritate, gestionarea eficientă a resurselor, responsabilitate pentru o dezvoltare durabilă, o bună gospodărire etc.

Modulul 3

„Modul de viață sănătos”, care îi ghidează pe elevi în aspecte ce țin de sănătatea fizică, emoțională, alimentația sănătoasă, contracararea viciilor: droguri, alcool, fumat, influențe de diferit gen etc.

Modulul 4

„Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial”, care pune accent pe cunoașterea potențialului individual, informarea despre profesii din perspectiva pieței muncii, planificarea carierei și luarea deciziilor de carieră, dezvoltarea spiritului antreprenorial ca opțiune de carieră etc.

Modulul 5

„Securitatea personală”, care oferă elevilor contextul de formare a unui comportament orientat către asigurarea securității proprii și a celorlalți.

Bazându-se pe curriculumul concentric, fiecare ghid din această serie se structurează după aceleași module și noțiuni-cheie. Sarcinile sunt dispersate pe parcursul unui an școlar, câte patru pentru fiecare modul. Prin urmare, fiecare ghid conține 20 de sarcini. Însă temele și sarcinile destinate elevilor se suprapun deseori: de exemplu, o sarcină legată de modul de viață sănătos va atinge și subiecte precum asigurarea calității vieții și arta cunoașterii de sine; o sarcină – destinată copiilor mai mari – centrată pe oportunitățile profesionale va implica și cunoașterea de sine și asigurarea calității vieții ș.a.m.d. Prin urmare, deși sarcinile sunt organizate în cinci module, ele nu se pot percepe ca fiind absolut izolate una de alta.

Abordarea modulară insistă pe o viziune asupra activității didactice caracterizată prin integrarea cunoștințelor, deprinderilor și atitudinilor specifice dezvoltării de competențe. Această abordare integratoare este reflectată în fiecare modul, valorificându-se și cele învățate la alte discipline școlare sau din mediul social și familial al elevului. În acest mod, disciplina „Dezvoltare personală” se concentrează pe formarea de competențe cu un accent aparte pe valori, atitudini și înclinații.

Cum urmează să predau modulele?

Modulele și sarcinile sunt prezentate în ordine cronologică. Recomandăm să respectați această ordine, pentru că astfel deprinderile de viață se vor dezvolta la elevi treptat, în baza unor noțiuni-cheie și printr-un proces planificat și organizat. Printre metodele de predare-învățare utilizate se numără învățarea pe bază de sarcini și învățarea prin colaborare. Ambele se edifică pe o viziune cognitiv-constructivistă a învățării, care presupune că educabilul acumulează cunoștințe, realizând o anumită sarcină individual, făcând apoi schimb de idei cu un coleg sau în cadrul unei echipe, împărtășind rezultatele cu întreaga clasă. Procedeul „gândește – lucrează în perechi – împărtășește” se regăsește în mai multe sarcini, contribuind la dezvoltarea deprinderilor sociale și de colaborare. La fel, reflecția individuală și colectivă asupra procesului de învățare, un element important al dezvoltării personale, face parte din mai multe sarcini.

Care este rolul meu, al profesorului?

În cadrul acestui program, rolul profesorului este să inițieze și să ghideze procesele de învățare, să-i antreneze și să-i însoțească pe elevi în experiența de învățare și să-i ajute să depășească dificultățile. Profesorul trebuie să-și dea seama de faptul că, în consecință, rolul său va fi mai curând unul de formator și moderator decât de transmitător de cunoștințe. Această schimbare ține și de evaluarea procesului de învățare și a finalităților de studiu. Elevilor li se cere să-și elaboreze propriile strategii de soluționare a problemelor: să analizeze independent o problemă și să evalueze critic mai multe moduri de a o rezolva. Așadar, rezultatele învățării fiecărui elev trebuie examinate individual, acestea nu pot fi apreciate printr-o evaluare sumativă ordinară. Evaluarea se va organiza în mod formativ, adică profesorul va observa și evalua continuu procesul de învățare al fiecărui elev, nu doar rezultatele. În acest context, oferirea unui feedback individual și personal devine un element important al rolului profesorului.

Cum este structurat ghidul?

Toate „Ghidurile profesorului” pentru disciplina „Dezvoltare personală” au o structură similară. În paginile ce urmează veți găsi o descriere mai detaliată a modulelor și a deprinderilor de viață specifice fiecărei clase vizate. Ghidul conține 20 de sarcini, distribuite în cinci module. Sarcinile sunt prezentate în același mod: în stânga paginii sunt indicate obiectivele, competențele vizate, formele de activitate, etapele și timpul necesar, materialele și modul de organizare a clasei. Unele sarcini se constituie dintr-o activitate dublă de predare și învățare: o recomandare de temă pentru acasă și analiza acesteia în lecția următoare (follow-up). Apoi, se prezintă descrierea detaliată a lecției. În secțiunea din dreapta, se enumeră toate instrucțiunile pe care le primesc elevii, cu exemple (schițe) de posibile prezentări sau fișe de lucru.

Ce materiale adăugătoare aș putea utiliza?

Materialele necesare pentru fiecare lecție sunt enumerate în dreptul sarcinilor. Prin material înțelegem atât hârtie, pixuri, creioane colorate, cât și telefoane mobile sau computere. Pentru unele sarcini ar putea fi nevoie ca profesorul să descarce de pe Internet materiale adăugătoare, în funcție de cunoștințele și experiența sa anterioară. Dacă este cazul, acest lucru este recomandat. Vă rugăm să rețineți că această serie de ghiduri dedicate disciplinei „Dezvoltare personală” nu este decât una din numeroasele resurse ce pot fi utilizate: bineînțeles, profesorii se pot inspira și din alte materiale disponibile, care țin de dezvoltarea personală.

Unde se înregistrează munca elevilor?

Există mai multe moduri în care elevii își pot înregistra munca efectuată. Deoarece nu există un caiet special al elevului, profesorii sunt cei care pot decide forma de înregistrare a lucrărilor.

De exemplu:

- Elevii lucrează pe fișe individuale distribuite de profesor. Toate lucrările se colectează într-o mapă. Dacă doresc, elevii își pot confecționa mapele în prima lecție, la începutul anului școlar. În mapă se pot adăuga și materiale suplimentare (fotografii etc.).
- Elevii lucrează în caiete, unde scriu/desenează toate schițele, notele, eseurile etc. Caietele servesc, în fond, drept jurnale personale. Un punct forte al acestora este că paginile sunt cusute și, deci, se exclude riscul pierderii materialelor. Elevii își pot înfrumuseța caietele după dorință.
- În funcție de situația socioeconomică a părinților, profesorii le pot propune să achiziționeze singuri caietele pentru elevi. Această propunere se poate discuta la una din ședințele cu părinții.

Cum are loc evaluarea elevilor?

Evaluarea formativă se desfășoară pe parcursul predării-învățării fiecărui modul. Evaluarea sumativă se efectuează la finele fiecărui modul, cu ajutorul instrumentului de evaluare propus, pornind de la autoevaluarea elevilor în baza descriptorilor de competențe formate/dezvoltate pe parcursul studierii modulului. Elevul își identifică propriul potențial de dezvoltare și își formulează scopuri pentru viitor. După aceasta, profesorul îi oferă fiecărui elev feedback individual sub forma unei critici constructive, concentrându-se mai degrabă pe dezvoltarea competențelor și pe punctele forte, decât pe deficiențe. Fișele de evaluare urmează să devină o parte importantă a portofoliului elevului.

Cum îmi evaluez modul de predare?

Orice formă de predare necesită ca profesorul să-și evalueze în mod regulat munca și să reflecteze asupra ei. Autoevaluarea se poate face în baza unor întrebări-cheie, care derivă din obiectivele propuse, competențele de format, finalitățile de studiu, activitatea elevilor etc. Reflecția se poate face în pereche cu un coleg, de la egal la egal, în urma asistării reciproce la lecțiile de dezvoltare personală. Sugerăm ca, înainte de a invita colegul să asiste la lecție, să determinați câteva aspecte care vă interesează și să i le comunicați. Astfel puteți spera să primiți observații și sugestii concrete în urma acestei experiențe. Feedbackul trebuie să fie oferit colegial, sub forma unor critici constructive.

Care este rolul părinților în predarea disciplinei?

Orele de dezvoltare personală au loc în școală. Cu toate acestea, elevii vor primi și teme pentru acasă, care presupun colectarea de informații de la părinți sau rude (de exemplu, despre biografiile lor, despre reguli, despre trecut etc.). Recomandăm ca disciplina „Dezvoltare personală” să le fie prezentată părinților, în cadrul unei ședințe, la începutul anului școlar. Părinții și familia au un rol important în dezvoltarea copiilor, în definirea identității lor, a normelor morale, a valorilor și a perspectivelor de viitor. Profesorii ar trebui să informeze părinții despre specificul programului de dezvoltare personală, să le ofere o privire de ansamblu asupra modulelor și a felului în care vor lucra elevii la ore (individual, în perechi, în grupuri etc.). Părinții pot fi încurajați să participe activ la procesul de învățare al copiilor lor, asociindu-se cu școala într-un mod pozitiv. „Dezvoltare personală” este o disciplină în care integrarea lumii exterioare și a comunității școlii joacă un rol important. În cadrul unor sarcini, elevii vor aduna informații, comunicând cu oamenii și descoperind fenomene care fac parte din viața comunității lor. Prin urmare, disciplina „Dezvoltare personală” este legată de clasă, dar devine și o parte a dezvoltării întregii școli și necesită implicarea tuturor factorilor interesați din comunitate.

Bibliografie

- Bruner, J (1960) The Process of Education (Procesul Educațional), Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- World Health Organisation (Organizația Mondială a Sănătății) (2001): Partners in life Skills Education (Parteneri pentru Învățarea Abilităților de Viață). Concluzii de la Întâlnirea United Nation Interagency. Geneva: Organizația Mondială a Sănătății.

GHIDUL PROFESORULUI PENTRU DISCIPLINA DEZVOLTARE PERSONALĂ CLASA 11

Acest ghid constă din 20 de sarcini care sunt împărțite în mod egal între cele cinci module. Modulele se concentrează pe următoarele obiective și competențe:

Modulul 1: Identitatea personală și relaționarea armonioasă

Competență specifică: exprimarea identității personale explorând resursele personale și sociale pentru a asigura o relație constructivă cu familia și cu ceilalți. Aceasta include:

- descrierea modelelor de relaționare pozitivă și comunicare în cadrul relațiilor de gen, prin asumarea responsabilității;
- aplicarea strategiilor de comunicare publică în contextul școlar și extrașcolar;
- prevenirea violenței în relații, bazată pe semne specifice de comportament abuziv în perioada curtării (începutul unei relații).

Subiectele acoperite în Modulul 1 includ: comunicarea nevoilor personale, precum și acceptarea nevoilor celorlalți (Sarcina 1), detectarea și prevenirea manipulării abuzive în relații (Sarcina 2), stabilirea unor limite clare pentru protejarea limitelor personale (Sarcina 3) și găsirea unor modalități adecvate de comunicare la primul contact cu cineva care îți place (Sarcina 4).

Modulul 2: Asigurarea calității vieții

Competență specifică: demonstrarea responsabilității personale în alegerea comportamentului orientat spre valorizarea sinelui, a celorlalți și a mediului înconjurător, pentru a asigura o utilizare durabilă a resurselor personale și de mediu. Aceasta include:

- analiza metodelor de comunicare adecvate situației și contextului;
- stabilirea relației dintre convingeri, valori, priorități și corectitudinea deciziilor;
- asumarea unui comportament adecvat vârstei bazat pe valorile, prioritățile și deciziile personale.

Subiectele tratate aici se concentrează pe comunicarea adecvată în diferite contexte sociale (Sarcina 5), recunoașterea comportamentului matur (Sarcina 6), evaluarea reclamelor din punctul de vedere al comunicării corecte și respectuoase (Sarcina 7) și evaluarea avantajelor cumpărăturilor și consumului de produse second hand (la mâna a doua) (Sarcina 8).

Modulul 3:

Modul de viață sănătos

Competență specifică: angajarea autonomă într-un comportament care menține sănătatea personală și a celorlalți, demonstrând interes și inițiativă. Aceasta include:

- selectarea și prezentarea argumentată a informațiilor cu privire la factorii de risc majori care afectează sănătatea și siguranța umană;
- determinarea diferențelor dintre indicatorii de sănătate în funcție de gen;
- elaborarea strategiilor personale pentru menținerea unui mod de viață sănătos, cu accent pe starea de bine.

Subiectele abordate în clasa 11 se concentrează pe riscurile și beneficiile unui stil de viață cu telefon mobil (Sarcina 9), pe cunoașterea locurilor și a persoanelor care contribuie la starea de bine și sănătatea personală (Sarcina 10), pe folosirea diferitelor modele pentru a susține un stil personal de viață sănătos (Sarcina 11) și reflectarea asupra diferenței dintre comportamentul sănătos și dependență în diferite situații, precum consumul de alcool sau jocurile online (Sarcina 12).

Modulul 4:

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

Competență specifică: angajarea autonomă într-un comportament care determină traseul școlar și/sau profesional al elevilor, bazat pe recunoașterea și valorificarea potențialului personal și a oportunităților oferite de piața muncii. Aceasta include:

- stabilirea relației dintre tendințele de dezvoltare a pieței muncii la nivel global și impactul acestora asupra pieței locale a muncii, din perspectiva alegerii viitoarei profesii;
- utilizarea tehnicilor și metodelor eficiente de comunicare/interacțiune cu angajatorii în procesul de căutare a unui loc de muncă;
- argumentarea deciziei în planificarea carierei, din perspectiva compatibilității aptitudinilor, capacităților, valorilor și așteptărilor proprii cu cerințele specifice pieței muncii.

Sarcinile acoperite în acest modul se referă îndeaproape la identificarea tendințelor de pe piața muncii și impactul acestora asupra alegerilor personale privind cariera (Sarcina 13), la comunicarea și interacțiunea cu viitorii angajatori într-un mod pozitiv și favorabil (Sarcina 14), la beneficiile posibile rezultate din contactarea modelelor locale de antreprenori de succes (Sarcina 15) și la conectarea punctelor forte personale cu profesiile în care acestea ar putea fi utilizate (Sarcina 16).

Modulul 5:
Securitatea personală

Competență specifică: angajarea activă în asigurarea securității personale și a celorlalți, demonstrând responsabilitate. Aceasta include:

- argumentarea necesității respectării regulilor și exercitării drepturilor în traficul rutier, comunicarea digitală etc;
- aprecierea situațiilor de risc major personal și global, pe baza informațiilor privind situația ecologică, traficul de ființe umane etc;
- elaborarea unor strategii de comportament pentru abordarea diferitelor situații de risc.

Sarcinile acoperite aici contribuie la o comunicare online respectuoasă (Sarcina 17), la detectarea semnelor pentru traficul de persoane și cunoașterea modalităților de ajutor în astfel de situații (Sarcina 18), la descrierea unor accidente rutiere reale și sugerarea măsurilor adecvate de prevenire a acestora (sarcina 19), la stabilirea clară a situațiilor în care comportamentul riscant este necesar, adecvat sau dăunător (Sarcina 20).

MODULUL 1

Identitatea personală și relaționarea armonioasă	15
Sarcina 1 Nevoile mele – nevoile tale	16
Sarcina 2 Cum să rezisti manipulării	18
Sarcina 3 Spune stop!	20
Sarcina 4 Mesajul cel mai convingător	22

MODULUL 2

Asigurarea calității vieții	25
Sarcina 5 Bunica ta nu este colegul tău	26
Sarcina 6 Maturizează-te și acționează ca un adult!	28
Sarcina 7 Reclame bune – reclame rele	30
Sarcina 8 Cumpărăturile second hand sunt „clasa întâi”	32

MODULUL 3

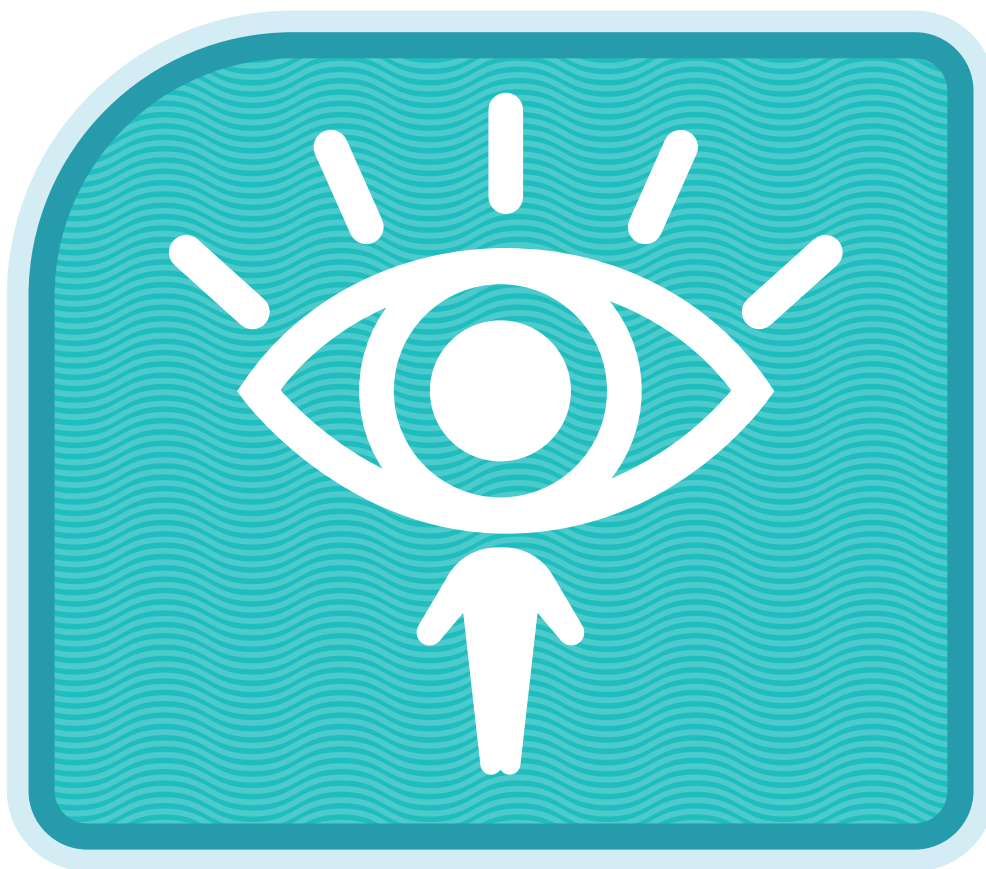
Modul de viață sănătos	35
Sarcina 9 Două zile fără telefonul mobil	36
Sarcina 10 Locuri unde mă simt în siguranță și fericit	38
Sarcina 11 Modelul meu – un amestec de caracteristici	40
Sarcina 12 Doar plăcere sau deja dependență?	42

MODULUL 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial	45
Sarcina 13 Cercetați tendințele	46
Sarcina 14 Comunicarea cu potențialii angajatori	48
Sarcina 15 Antreprenori de succes, chiar aici!	50
Sarcina 16 Știi să identifici punctele forte?	52

MODULUL 5

Securitatea personală	55
Sarcina 17 Comunicare online respectuoasă	56
Sarcina 18 Traficul de persoane – ce pot eu să fac?	58
Sarcina 19 Un accident rutier! Ce s-a întâmplat?	60
Sarcina 20 O abordare sănătoasă a asumării riscurilor	62

MODULUL 1

IDENTITATEA PERSONALĂ ȘI RELAȚIONAREA ARMONIOASĂ

Identitatea personală și relaționarea armonioasă pune accent pe cunoașterea și acceptarea de sine; explorarea și autoevaluarea resurselor personale; familia ca valoare: responsabilități, roluri de gen, stereotipuri; comunicarea asertivă, nonconflictuală și nonviolentă; autoeducare și voluntariat etc.

SARCINA 1

NEVOILE MELE – NEVOILE TALE

Scop

Elevii sunt capabili să își afirme/sustină nevoile personale în timp ce acționează, în continuare, social.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Două copii ale fișei cu roluri (vezi materialele pentru elevi) tăiate în carduri, astfel încât să obțineți șase seturi.

Modulul 1

Identitatea personală și relaționarea armonioasă

DESCRIEREA LECȚIEI

Libertatea mea personală se încheie acolo unde începe libertatea personală a celorlalți – este o vorbă înțeleaptă bine cunoscută. Dar acest lucru este mai ușor de spus decât de făcut. Să încercăm:

1. Profesorul împarte clasa în șase grupuri. Fiecare grup primește o pereche de carduri cu roluri, fie A, fie B (vezi Organizarea clasei).
2. Doi elevi se pregătesc să-și interpreteze rolurile așa cum sunt descrise pe carduri. Scopul este de a-și susține nevoile personale cu respect, dar cu fermitate.
3. Ceilalți urmăresc ce se întâmplă când A se întâlnește cu B și oferă feedback:
 - Cine a dominat întâlnirea?
 - Cum a predominat persoana, prin cuvinte, gesturi, expresii faciale?
 - Sau, au reușit cei doi să ajungă la un compromis?
 - Cum au făcut-o?
4. Apoi, grupurile își transmit cardurile cu roluri către alt grup după cum urmează: 1 → 2 → 3 → 1 și așa mai departe. Alți doi elevi primesc noile carduri. Repetați pașii 2 și 3.
5. În cerc, clasa și profesorul reflectează asupra jocurilor de rol împărtășind experiențe: „Când mi-a fost mai ușor să îmi susțin nevoile și cererile personale?” „Când a fost dificil sau chiar imposibil?”

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Fișă cu roluri**1A**

În timpul unei excursii cu clasa, un elev – care în mod normal îți acordă mai puțină atenție – îți cere să-i împrumuți telefonul tău nou-nouț, deoarece nu îl folosești în acel moment. Nu dorești să împrumuți noul tău telefon și, cu siguranță, nu unei persoane cu care nu ești prieten.

1B

Ești într-o excursie cu școala. Te plictisești. Un coleg, cu care în mod normal nu prea discuți, are un smartphone nou, pe care nu îl folosește în acel moment. Încearcă să-l convingi să-ți împrumute smartphone-ul.

2A

Vrei să mergi să înoți la râu și te urci pe bicicletă, gata să pleci. Chiar atunci vecinul aleargă la tine și te roagă să iei niște medicamente de la farmacie pentru copilul său bolnav. Dar prietenul tău te așteaptă la râu. Știi că telefonul lui mobil este stricat, deci n-ai cum să-l anunți că întârzii.

2B

Ești tată, iar fetița ta este în pat cu gripă și febră mare. Ar trebui să mergi urgent la farmacie și să iei un medicament care să-i scadă temperatura. Dar n-o poți lăsa pe cea mica singură. Apoi îl vezi pe vecinul tău, care tocmai se urcă pe bicicletă. Șansa ta!

3A

Profesorul tău îți cere să-i duci Petrei temele. Ea este acasă din cauză că și-a fracturat piciorul. Dar Petra și părinții ei ți se par foarte ciudați și cumva amenințători. Încerci să refuzi solicitarea, chiar dacă ești elevul care locuiește cel mai aproape de Petra.

3B

Ești profesor. Petra, o elevă din clasa ta, și-a fracturat un picior și, deci, nu poate veni la școală. Vrei ca cineva să-i ducă temele acasă și alegi elevul care locuiește cel mai aproape de ea.

SARCINA 2 CUM SĂ REZIȘTI MANIPULĂRII

Scop

Elevii pot detecta semne de manipulare în relații și sunt capabili să reacționeze în consecință.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Schița unei marionete (vezi materialele pentru elevi); „Strategii pentru a rezista manipulării” (vezi materialele pentru elevi) scrise fiecare pe o hârtie separată, cu litere bold, afișate pe tablă.

Modulul 1

Identitatea personală și relaționarea armonioasă

DESCRIEREA LECȚIEI

Uneori te simți presat într-o relație apropiată sau chiar într-o relație colegială. Acest lucru se poate datora faptului că te simți manipulat.

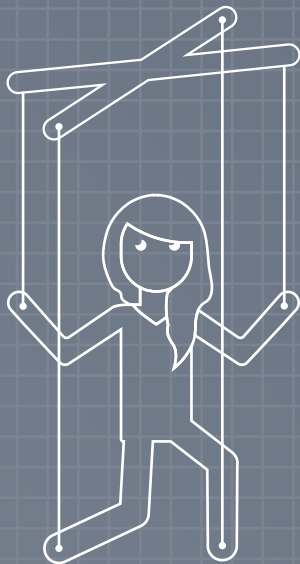
1. Profesorul desenează o marionetă pe tablă și întreabă: „Cu toții încercăm uneori să manipulăm oamenii – cum o facem?” Clasa caută exemple și discută dacă acestea sunt sau nu manipulări. Lângă desen, se scriu unele cuvinte-cheie care descriu semnele de manipulare (vezi materialele pentru elevi).
2. Profesorul prezintă strategiile care ar putea proteja oamenii de manipulare. Două fraze sunt deja scrise și ar trebui furnizate încă două exemple. Clasa este împărțită în cinci grupuri, iar elevii se așază lângă strategia care le-a fost alocată aleatoriu.
3. Fiecare elev se gândește în tăcere la mai multe propoziții care s-ar putea potrivi. Poate fi o idee nouă sau, uneori, doar schimbând un cuvânt sau două situația poate lua o întorsătură bună.
4. Ideile sunt discutate, versiunile sunt comparate și, în final, cele mai bune două propoziții sunt adăugate pe hârtie.
5. Elevii citesc toate lucrările cu scopul de a construi un repertoriu de strategii diferite. Ei se grupează în perechi, depărtați la distanță de un braț. Un elev se gândește la o formă de manipulare și o interpretează în fața celuilalt. Celălalt trebuie să reacționeze instantaneu și să respingă manipularea. Frazele scrise anterior ar trebui să fie de ajutor. Schimbați rolurile de mai multe ori.
6. Elevii se întorc la locurile lor și notează frazele pe care le consideră cele mai utile.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Strategii pentru a rezista manipulării

Manipularea este o strategie emoțională pentru a-i exploata pe ceilalți, ignorând drepturile și sentimentele lor. Iată câteva semne:

Cineva te flatează, vorbește mult și nu-ți dă timp să te gândești.

Cineva îți face o favoare, dar se așteaptă la o alta - mai mare - în schimb.

Te simți sub presiune: „Te rog, fă asta. Este de datoria ta să mă ajuți!”

Gesturile și tonul te intimidează; ai vrea să ieși din această situație.

1 Spune „Nu”

- „Nu este bine pentru mine, nu sunt de acord.”
- „Nu vreau să fac asta.”

2 Pune o întrebare

- „De ce ar trebui să fac asta pentru tine?”
- „Mă rogi sau îmi ceri?”

3 Stabilește limite clare

- „Nu îți datorez nimic.”
- „Înțeleg că ai făcut multe pentru mine, dar asta nu înseamnă că mă poți denigra”.

4 Propune alternative

- „Am putea face asta ... în schimb.”
- „Am altă idee ...”

5 Folosește timpul în avantajul tău

- „Am să-ți dau un răspuns diseară.”
- „Mă presezi. Vreau să mă gândesc la asta în liniște.”

SARCINA 3

SPUNE STOP!

Scop

Elevii sunt capabili să ia atitudine în public atunci când nu le sunt respectate limitele personale.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru în perechi
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Spațiu suficient pentru experiment, de exemplu, scaunele și băncile aliniate la perete sau pe coridor.

Modulul 1

Identitatea personală și relaționarea armonioasă

DESCRIEREA LECȚIEI

Această lecție este despre recunoașterea și respectarea limitelor proprii și pe cele ale celorlalți. Se începe cu un experiment:

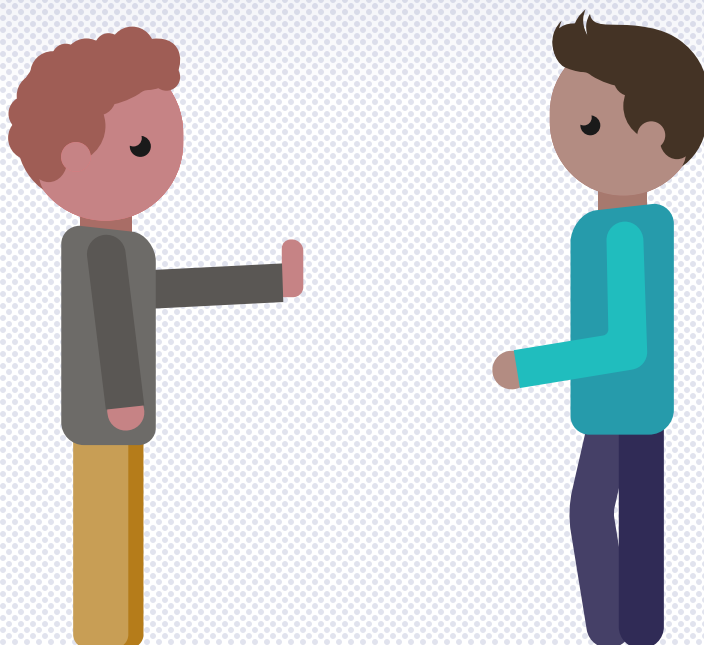
1. În perechi, elevii stau față în față la doi-trei metri distanță. Când elevul 1 spune „Mergi!”, elevul 2 se îndreaptă încet spre el. Elevul 1 strigă „Stop!” de îndată ce elevul 2 a ajuns la o distanță pe care o consideră confortabilă.
2. Efectuați experimentul cu rolurile inversate.
3. Căutați un nou partener, jucați din nou ambele roluri.
4. Așezați în cerc, elevii reflectează moderati de profesor. Scopul este ca elevii să vorbească de cel puțin trei ori mai mult decât profesorul.
 - Cine a reușit să își mențină propria limită de confort, cine nu?
 - Cum ați spus „Stop”?
 - A luat elevul 2 „Stop!”-ul în serios? De ce? De ce nu?
 - Depinde de înălțime, gen, vârstă dacă „Stop!”-ul este respectat? Există și alte motive?
 - Cum să spui „Stop!” în așa fel încât cealaltă persoană să înțeleagă clar că trebuie să se oprească? Profesorul notează pe tablă ideile elevilor. Dacă este necesar, el le completează (consultați materialele pentru elevii).
 - Ce pot face dacă „Stop!”-ul meu nu este luat în serios? La cine pot apela?
5. În încheiere, toată lumea exersează diferite moduri de a spune „Stop!”. Se formează grupuri de câte trei. Fiecare grup caută un loc în clasă. Doi membri ai grupului exersează spunând „Stop!”, așa ca la pașii 1 și 2, iar a treia persoană îi observă și le oferă feedback, menționând ce au făcut bine și ce nu (vezi însemnările de pe tablă).

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

**Spune „Stop!”
cu succes**

- *Stai drept.*
- *Păstrează contactul vizual cu persoana din fața ta.*
- *Rostește clar „Stop!”.*
- *Nu râde și nu zâmbi.*
- *Variază tonul vocii sau volumul.*
- *Accentuează cuvântul „Stop!” cu gesturi.*

SARCINA 4

MESAJUL CEL MAI CONVINȚĂTOR

Scop

Elevii cunosc modalități de a se exprima atunci când au o întâlnire și flirtează.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Foi de hârtie pentru toți elevii;
Bandă adezivă.

Modulul 1

Identitatea personală și relaționarea armonioasă

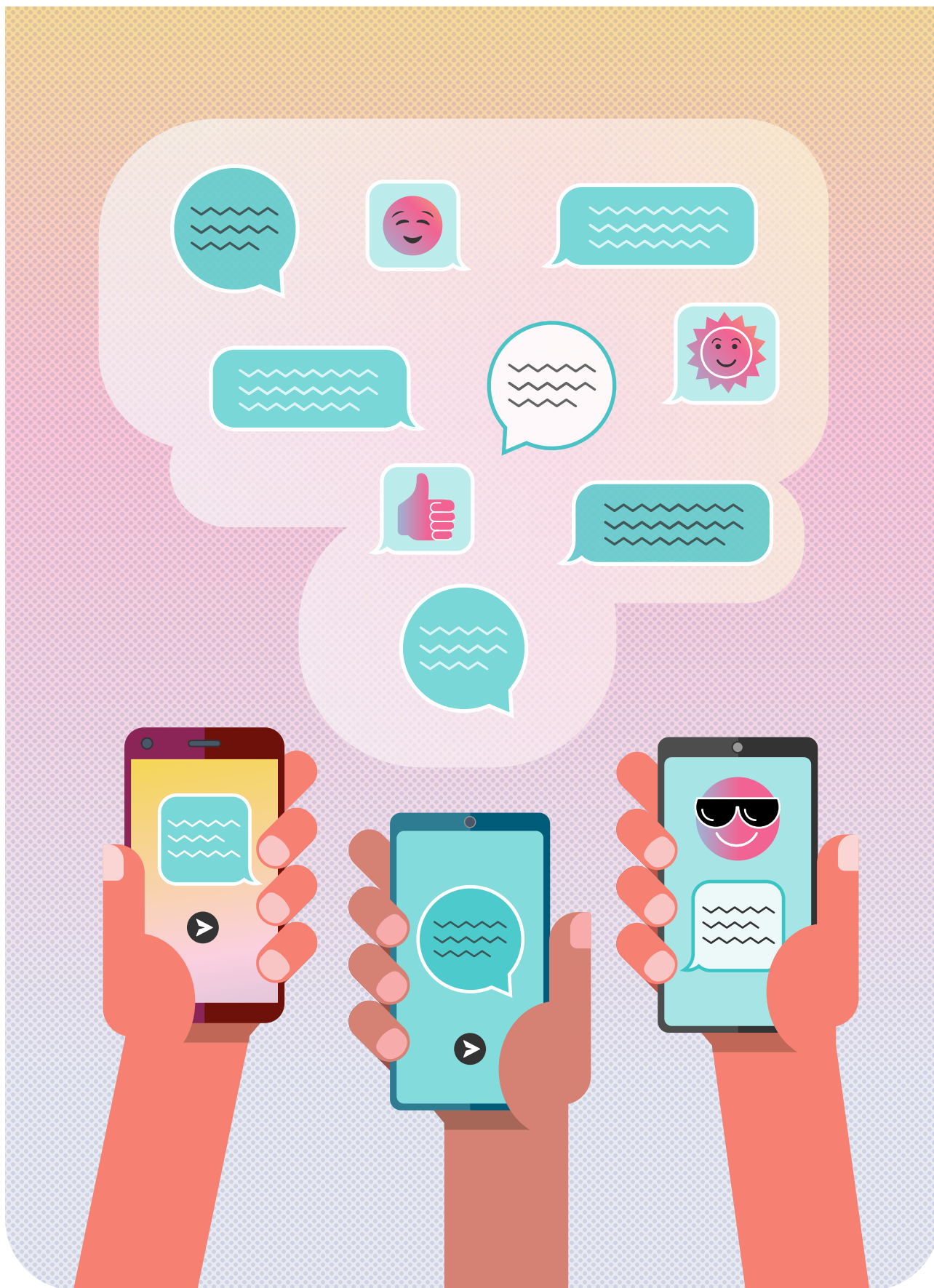
DESCRIEREA LECȚIEI

Profesorul descrie următoarea situație: „Ai văzut undeva o persoană (o tânără sau un tânăr) și ai dori să o cunoști. Ești norocos, deoarece unul dintre prietenii tăi îți dă numărul de telefon al acestei persoane. Dar, să vorbești la telefon ți se pare foarte greu, așa că decizi să-i scrii un mesaj text.

1. Fiecare elev scrie un mesaj pe o foaie de hârtie. Încearcă să fii convingător, scrie despre tine, exprimă-ți sentimentele și propune o întâlnire. Ce l-ar putea/ar putea-o face să zâmbească sau să se intereseze de tine?
2. Foile sunt fixate pe perete. Elevii citesc toate mesajele și le evaluează după următoarele criterii:
 - îmi place,
 - este simpatic,
 - are simțul umorului,
 - aș dori să cunosc această persoană.
3. Elevii acordă punctaje desenând câte un punct pe mesajele care le plac cu adevărat. Fiecare are la dispoziție cinci puncte.
4. Cele trei mesaje care adună cele mai multe puncte sunt discutate în plen.
5. Următoarele întrebări ar putea fi interesante:
 - Cine a trimis vreodată un mesaj pentru a contacta pe cineva? Și cine este dispus să ne împărtășească experiența sa?
 - Este mai ușor să scrieți un mesaj text decât să contactați direct pe cineva? De ce? De ce nu?
 - Aveți alte sfaturi pentru a contacta pe cineva?
 - Cum reacționați dacă nu doriți să vă întâlniți cu persoana care v-a contactat?
6. Foile de hârtie cu mesajele scrise de elevi rămân în clasă pentru o săptămână.

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

MODULUL 2

ASIGURAREA CALITĂȚII VIEȚII

Asigurarea calității vieții pune accent pe integritate, gestionarea eficientă a resurselor, responsabilitate pentru o dezvoltare durabilă, o bună gospodărire etc.

SARCINA 5

BUNICA TA NU ESTE COLEGUL TĂU

Scop

Elevii sunt capabili să își adapteze modul de a vorbi la situația în care se află.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Foi de hârtie (aproximativ trei pentru fiecare grup); Exemple cu diferite tipuri de conversații.

Modulul 2

Asigurarea calității vieții

DESCRIEREA LECȚIEI

Noi, oamenii, comunicăm tot timpul. Dar ceea ce este perfect într-o situație poate fi nepotrivit în alta. Spunând printre prieteni: „Ai făcut un tort trăsnet!” este destul de ok. Dacă i-ai spune același lucru bunicii tale, cel mai probabil ai primi o reacție ciudată. Ar fi de preferat să spui ceva de genul: „Bunico, tortul tău este foarte gustos!”

1. Profesorul adaugă un exemplu în care alegerea limbajului nu a fost potrivită pentru ocazia respectivă.
2. Acum elevii devin „traducători” între lumea lor și lumea adulților, indiferent dacă este vorba de afaceri, școală, familie sau timp liber. Se formează aleatoriu grupuri de câte patru.
3. Fiecare grup notează cel puțin trei situații, similare exemplelor date anterior, în care o propoziție spusă de o persoană de vârstă lor trebuie „tradusă” în limbajul adulților, sau invers. Uneori diferența este subtilă, doar un cuvânt sau două schimbate; alteori trebuie folosite expresii complet noi. Elevii ar trebui să fie creativi, să se joace cu cuvintele și să urmărească reacțiile.
4. Două grupuri se reunesc și își prezintă „traducerile”, dar spun/citesc doar o parte din enunț și îi lasă pe ceilalți să ghicească urmarea. Apoi, trebuie să privească, să asculte și să se amuze de ceea ce propun ceilalți.
5. În cerc, clasa și profesorul nominalizează: a) cea mai originală și b) cea mai subtilă traducere.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

SARCINA 6

MATURIZEAZĂ-TE ȘI ACȚIONEAZĂ CA UN ADULT!

Scop

Elevii pot recunoaște semnele de comportament matur și imatur în relații, atât la ei înșiși, cât și la ceilalți.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Fișa cu cele „Opt semne ale comportamentului emoțional imatur” pe hârtie, scrisă pe tablă sau proiectată (consultați materialele pentru elevi).

Modulul 2

Asigurarea calității vieții

DESCRIEREA LECȚIEI

Puține lucruri ne fac să ne simțim mai mizerabil decât să fim într-o relație nesănătoasă. Adesea, aceasta se datorează faptului că partenerul este imatur emoțional. Iată câteva semne la care trebuie să fim atenți (vezi materialele pentru elevi).

Partea ①

1. Activând cunoștințele anterioare ale elevilor, profesorul prezintă unul sau două exemple de comportament care este potrivit pentru un copil, dar nu și pentru un adult.
2. Elevii se plimbă în jurul clasei în liniște, citesc fișa cu cele opt semne (vezi Organizarea clasei) și încearcă să găsească situații în care persoane de vârsta lor sau adulții s-au comportat mai mult ca niște copii răsfățați – sau ca niște adulți.
3. În grupuri de câte trei, elevii aleg unul din cele opt semne, fără să le spună celorlalți pe care l-au ales, și se pregătesc să joace o scenetă care prezintă acel tip de comportament imatur.
4. Clasa se așază într-un semicerc. Un grup își interpretează sceneta, iar ceilalți trebuie să ghicească ce tip de comportament este prezentat.
5. Temă pentru acasă: căutați individual comportamente imature și notați cel puțin două exemple. S-ar putea să întâlniți și exemple pozitive. Poate chiar de la un copil?

Partea ②

1. În grupuri de câte cinci, elevii împărtășesc rezultatele temei pentru acasă.
2. Ei răspund la următoarele întrebări:
 - Ce comportament apare frecvent? Care apare rar sau deloc?
 - Este un anumit comportament tipic bărbaților sau femeilor?
3. Întorși în băncile lor, elevii notează individual situațiile în care cred că au deja un comportament matur, adăugând și un aspect despre un comportament pe care ar dori să îl îmbunătățească.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Opt semne ale unui comportament emoțional imatur

1

Inconsecvența emoțională

Oamenii imaturi se enervează ușor, plâng adesea, țipă și par îmbufnați și nesiguri. Adulții sunt rareori așa.

5

Minciuna

Atunci când o situație devine incomodă, oamenii imaturi sunt tentați să mintă pentru a evita problemele. Adulții au învățat că respectarea adevărului, deși uneori este grea, merită efortul.

2

Atacurile verbale

Oamenii imaturi inventează diferite porecle altor persoane, dând dovadă de lipsă de respect. Majoritatea adulților nu atacă tră-săturile personale ale cuiva, ci încearcă să discute problema și să găsească o soluție.

6

Totul este despre ei

Oamenii imaturi își doresc foarte des să fie în centrul atenției – „sindromul prinț/prințesă”. Toți ceilalți trebuie să-i asculte, să-i admire și să facă ceea ce spun ei.

3

Impulsivitatea

Persoanele imature acționează impulsiv când sunt rănite sau nervoase. Nu ascultă un alt punct de vedere și își întrerup impulsiv interlocutorul. Oamenii maturi fac o pauză, încearcă să reziste reacțiilor puternice.

7

Superficialitatea

Oamenii imaturi vor întârzia conversațiile serioase/profunde, deoarece nu sunt capabili să-și gestioneze sentimentele. În schimb, fac o glumă, deviază sau schimbă subiectul.

4

Găsirea vinovatului

Când lucrurile merg prost, oamenii imaturi încearcă să dea vina pe cineva. Oamenii maturi își recunosc greșelile și încearcă să rezolve problema.

8

Frica de angajamente

A vorbi despre viitor îi intimidază pe oamenii imaturi. Ei evită să planifice lucrurile împreună cu partenerii și să considere definitive hotărârile luate. Le este frică să-și limiteze libertatea.

SARCINA 7

RECLAME BUNE – RECLAME RELE

Scop

Elevii sunt capabili să evalueze reclamele, ținând cont de valorile implicate.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru în perechi
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

20 - 25 de reclame preluate din reviste; O foaie de hârtie pentru fiecare pereche de elevi; Bandă adezivă; Lipici.

Modulul 2

Asigurarea calității vieții

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Profesorul se plimbă în jurul clasei, arătând elevilor o reclamă și întrebând: „Este o reclamă bună? De ce este bună? De ce nu?” Profesorul arată o a doua reclamă și obține o gamă largă de răspunsuri, adunând împreună cu elevii criteriile pe baza cărora să poată vorbi despre calitate.
2. Se formează perechi din elevi care nu au mai lucrat împreună în ultimele trei săptămâni. Reclamele, în afară de cele două deja prezentate, sunt așezate pe o masă sau pe podea. Perechile aleg una singură – fie că este bună, mediocră sau rea – după părerea lor. Poate că cele mediocre sunt mai interesante?
3. Perechile își lipesc reclama aleasă pe foaia de hârtie. Dacă sunt de aceeași dimensiune, reclama se pune deasupra și foaia goală dedesubt. Împreună, cei doi elevi discută despre avantajele și dezavantajele reclamei și încearcă să găsească cel puțin cinci însușiri diferite, bune sau rele, pe care le scriu și le numerotează pe hârtie. Apoi trec numerele pe reclamă pentru a indica partea imaginii la care se referă fiecare afirmație.
4. Două perechi se reunesc și își prezintă alternativ reclamele. Perechea care ascultă oferă feedback și pune întrebări. Ca rezumat, răspund la întrebarea „Care sunt criteriile de calitate considerate cele mai interesante?”
5. Reclamele sunt afișate pe pereți. Elevii se deplasează în jurul expoziției și citesc lucrările expuse.
6. Perechile stau lângă lucrările lor, iar o parte dintre elevi prezintă clasei criteriile de calitate pe care le consideră cele mai interesante.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

SARCINA 8

CUMPĂRĂTURILE SECOND-HAND SUNT „CLASA ÎNTÂI”

Scop

Elevii reflectează asupra obiceiurilor lor de consum și cunosc criteriile pentru a face cumpărături second-hand satisfăcătoare.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Fișa cu cele „Cinci prejudecăți față de achizițiile second-hand” (vezi materialele pentru elevi) scrisă pe tablă sau proiectată;
O „scară” realizată prin așezarea a patru foi de hârtie pe podea, etichetate: 1. Foarte satisfăcătoare, 2. Destul de satisfăcătoare, 3. Mai degrabă nesatisfăcătoare, 4. Nesatisfăcătoare.

Modulul 2

Asigurarea calității vieții

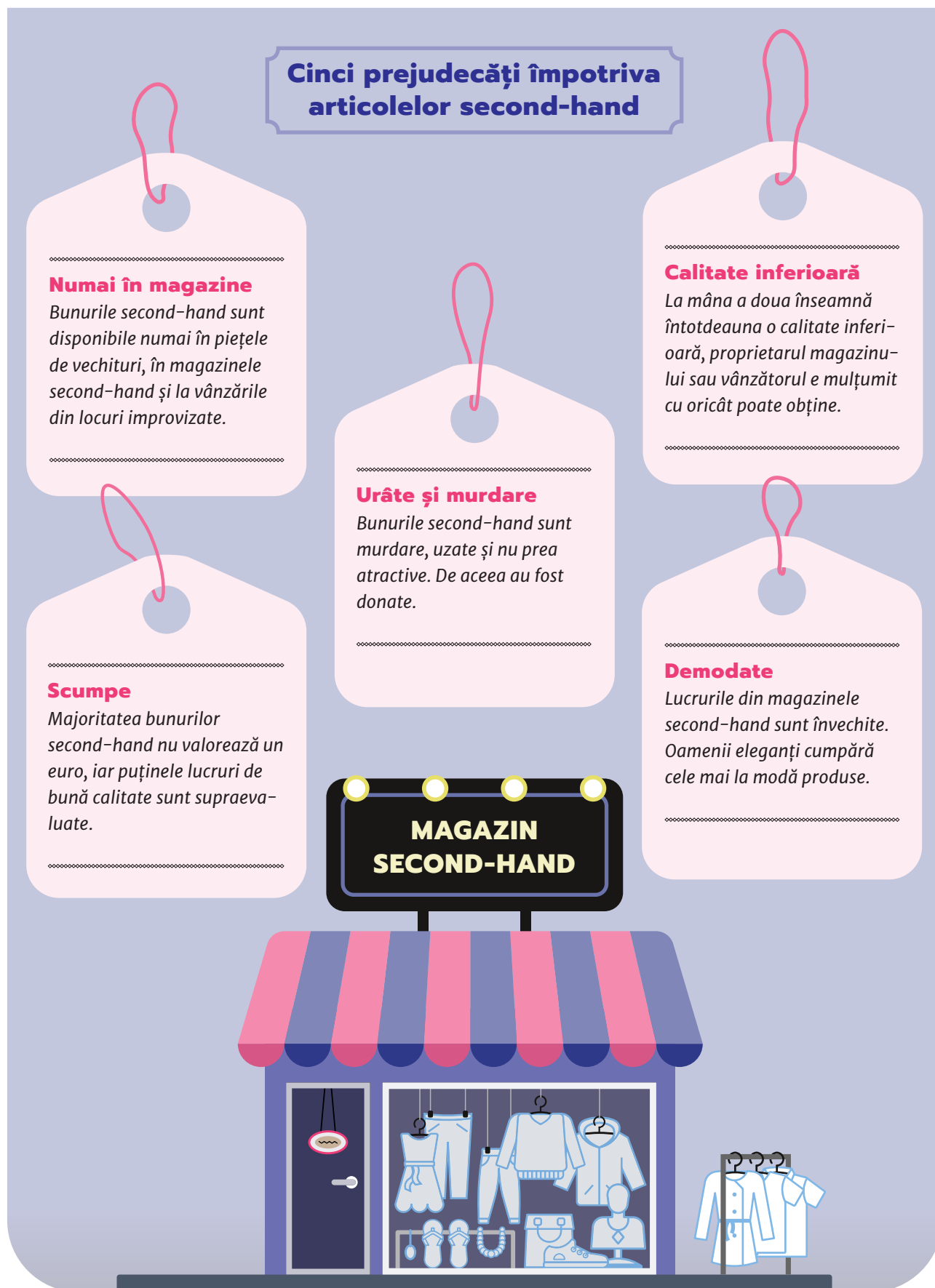
DESCRIEREA LECȚIEI

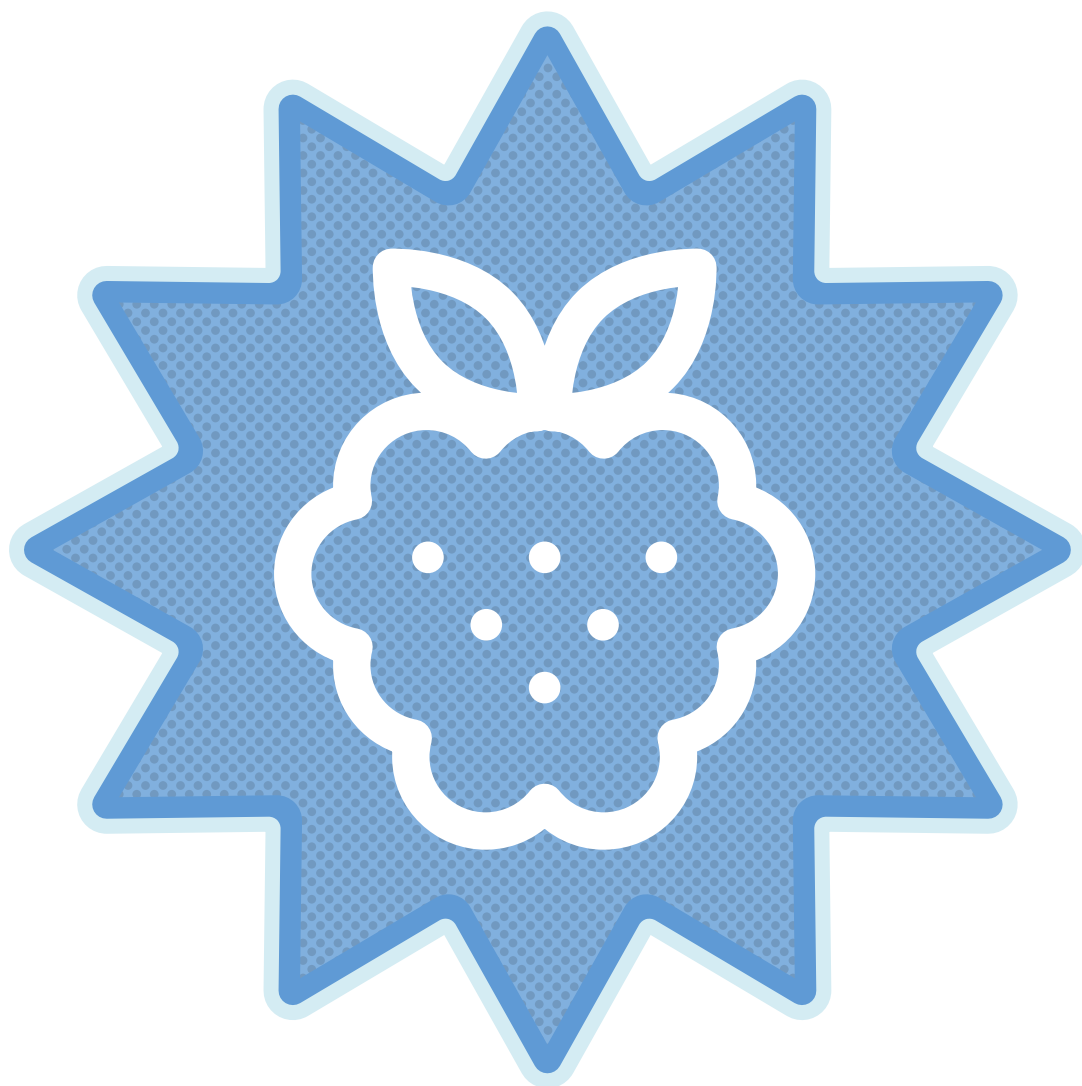
1. Profesorul începe prin a da un exemplu de cumpărături second-hand, fie că este unul destul de bun sau, mai degrabă, rău. El invită elevii să vorbească despre experiențele lor și adresează întrebări precum: „De ce a fost bine/rău?”; „Care era așteptarea ta, în prealabil?”; „Care a fost impresia ta, după cumpărături?”
2. Profesorul prezintă cele mai frecvente cinci prejudecăți (vezi materialele pentru elevi) și le leagă de discuția de la pasul 1.
3. Profesorul formează grupuri de câte cinci. Fiecare grup își desemnează o persoană care să modereze discuția și una care să reprezinte, ulterior, grupul. Fiecare grup discută prejudecățile, împărtășește experiențe și opinii și, în final, le evaluează pe scara creată (vezi Organizarea clasei).
4. Clasa se așază într-un semicerc în fața scalei pe patru niveluri. Pentru primul articol, profesorul cere reprezentanților grupurilor să stea lângă nivelul pe care l-a decis grupul lor. Se obține o imagine bună a discuțiilor care au avut loc în prealabil. Profesorul îi întreabă pe unul sau doi dintre elevi de ce au luat această poziție. Apoi se trece la următorul articol.
5. În final, clasa și profesorul își împărtășesc impresiile despre ceea ce i-a surprins cel mai mult și dacă vor face mai multe cumpărături second-hand în viitor sau nu.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

MODULUL 3

MODUL DE VIAȚĂ SĂNĂTOS

Modul de viață sănătos ghidează elevii în aspecte ce țin de sănătatea fizică și emoțională, de alimentația sănătoasă, de contracararea viciilor: droguri, alcool, fumat, influențe de diferit gen etc.

SARCINA 9

DOUĂ ZILE FĂRĂ TELEFONUL MOBIL

Scop

Elevii explorează influența pe care o are telefonul mobil asupra stilului lor de viață și asupra sănătății lor.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

„Întrebări pentru toată lumea” și „Sugestii pentru opțiunea A” (vezi materialele pentru elevi) scrise pe tablă sau proiectate.

Modulul 3

Modul de viață sănătos

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. La început, profesorul întreabă: „Vă amintiți un moment în care nu puteați folosi telefonul mobil?” și „Știți oameni care au fost nevoiți să se descurce fără telefon mobil pentru o vreme?” Sunt colectate situații, oportunități și riscuri.
2. Profesorul anunță un experiment pentru săptămâna următoare: „Ce s-ar întâmpla dacă o persoană decide să nu mai folosească telefonul mobil?” Elevii au două opțiuni:
 - A. Nu își folosesc propriul telefon timp de două zile.
 - B. Intervievează pe cineva despre motivul pentru care ia o pauză de la folosirea telefonului sau nu are deloc un telefon mobil. Elevii decid individual. Li se dă timp să se gândească singuri sau să se consulte cu ceilalți. Apoi, elevii lucrează individual sau în grupuri mici.
3. A. Elevii decid când vor fi acele două zile și planifică ce să facă (consultați materialele pentru elevi).
B. Elevii pregătesc interviul cu persoana care se potrivește descrierii lor: stabilesc cum vor găsi și contacta persoana respectivă, pregătesc întrebări, aranjează întâlnirea etc.
4. În final, profesorul efectuează un sondaj rapid: „Cei care ați ales opțiunea A vă rog să ridicați mâinile!” „Și B?”

Partea ②

1. Profesorul formează grupuri de câte trei-cinci elevi, fie mixte, fie formate doar din elevi care au ales A sau B, în funcție de numărul lor. În cadrul grupurilor se stabilește cine se ocupă de „managementul timpului” și cine va fi „raportor”. Elevii vorbesc despre experiențele lor și iau în considerare avantajele și dezavantajele de a nu avea telefon, o vreme. Elevul nominalizat ca „raportor”, ia notițe.
2. În cerc, fiecare grup raportează pe scurt, în fața clasei. Urmează o discuție moderată.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Întrebări pentru toți

- Ce experiențe au fost pozitive?
- Ce experiențe au fost negative?
- Ai recomanda acest experiment și altora?
De ce? De ce nu?

Recomandări pentru opțiunea A

- Pune-ți telefonul într-un plic cu numele tău. Sigilează-l și dă-l profesorului pentru a fi păstrat în siguranță.
- Informează alte persoane că nu veți putea comunica prin telefonul mobil timp de două zile.
- Nu-ți transfera activitățile de pe telefonul mobil pe computer, în schimb!
- Notează-ți, în acele zile, cum se schimbă viața ta fără telefon.

SARCINA 10

LOCURI UNDE MĂ SIMT ÎN SIGURANȚĂ ȘI FERICIT

Scop

Elevii cunosc locuri speciale și oameni care îi ajută să-și mențină sănătatea.

Timp necesar

45 minutes

Forme de activitate

- Lucru individual
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Foi de hârtie pentru fiecare elev;
Întrebări privind „Persoana mea specială” (vezi materialele pentru elevi) scrise pe tablă sau proiectate.

Modulul 3

Modul de viață sănătos

DESCRIEREA LECȚIEI

Când oamenii vor să fie în siguranță și fericiți, uneori se retrag într-un loc pe care doar ei îl cunosc. Acolo se simt confortabil și pot fi ei înșiși. Acest loc este adesea în natură, de exemplu, în pădure sau lângă un râu. Poate fi, de asemenea, un colț liniștit, retras, într-o casă sau într-un hambar.

1. Elevii stau așezați în cerc. Profesorul prezintă tema lecției și, fie citește textul „Locul meu special” (vezi materialele pentru elevi), fie povestește despre locul său special.
2. Profesorul îi întreabă pe elevi dacă unii sunt dispuși să spună colegilor despre locurile lor speciale. Pentru că acest lucru este foarte personal, este necesară încrederea ambelor părți, atât a profesorului, cât și a elevilor.
3. Elevii lucrează acum individual. Ei notează care este locul lor special, cum l-au găsit, ce fac acolo. Cei care nu au încă un astfel de loc, încep să se gândească unde l-ar putea găsi.
4. Profesorul face trecerea acum la al doilea punct, de exemplu: „Majoritatea oamenilor au un loc al lor în care se simt în siguranță și fericiți. Dar sunt și anumite persoane care vă pot face să vă simțiți în siguranță și fericiți. Către cine vă îndreptați când aveți nevoie să fiți în siguranță și fericiți? Gândiți-vă la familia, rudele, vecinii, colegii sau prietenii voștri!”
5. Elevii, care încă lucrează individual, scriu un al doilea paragraf intitulat „Persoana mea specială” (vezi materialele pentru elevi).
6. În final, unii elevi ar putea împărtăși colegilor ceea ce au scris, dacă vor, dar nimeni nu este obligat!

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Locul meu special

Când eram un puști de vreo zece ani, aveam un copac preferat. Era ascuns într-un colț în grădina mare a casei noastre. Era un pin minunat și cel mai bun lucru era că mă puteam cățăra ușor în el și puteam sta confortabil pe o ramură groasă. Nimeni nu mă putea vedea, dar eu vedeam bine grădina și satul din vale. Aș fi stat acolo ore în șir, relaxat, calm, gândindu-mă la lume sau la nimic, bucurându-mă de mirosul pinului și de liniște. Eram în largul meu cu mine însumi.

Persoana mea specială

- Cine este „persoana ta specială”?
- Dacă nu ai o astfel de persoană, cine ar putea fi?
- De ce ai ales această persoană?
- Cu ce ocazii te întâlnești cu această persoană?
- Cum te simți când ești împreună cu această persoană?

SARCINA 11

MODELUL MEU – UN AMESTEC DE CARACTERISTICI

Scop

Elevii știu că diferite persoane le pot servi drept model.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Gândiți-vă la modelele cuiva, cine erau, dacă s-au schimbat etc., luați câteva notițe.

Modulul 3

Modul de viață sănătos

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Profesorul începe lecția spunând „Toți admirăm oamenii pentru ceea ce fac, toți avem modele”, adăugând unul sau două exemple personale. Apoi, elevii sunt rugați să-și numească modelele și motivele pentru care le-au ales. Profesorul este conștient de faptul că acest lucru poate fi delicat pentru elevi și, prin urmare, va fi responsabil pentru stabilirea unui climat bun.
2. Pentru o viziune mai largă asupra subiectului, profesorul solicită alte tipuri de modele, de exemplu, modele pe care elevii le cunosc fie personal, fie din cărți sau filme.
3. Tipic pentru ca o persoană să joace rol de model este faptul că acea persoană are o caracteristică specială, pe care o apreciem și o admirăm. Cu toate acestea, persoanele respective posedă multe alte caracteristici, și bune, și mai puțin bune. Deci, în această lecție, elevii au sarcina de a crea un „model propriu” (alcătuit din diverse caracteristici, de la diferite persoane).
4. Elevii lucrează individual. Ei scriu un text despre modelul lor personal, care conține caracteristici ce provin de la trei persoane diferite (reale sau fictive). În fiecare paragraf, ei descriu ce face persoana respectivă și de ce și-au ales acea caracteristică specifică.
5. Elevii se plimbă prin clasă și aleg un partener pentru a-și împărtăși „modelul propriu”. Repetați acest pas de câteva ori.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

**Există întotdeauna o persoană
pe care o admiri/respecți**

SARCINA 12

DOAR PLĂCERE SAU DEJA DEPENDENȚĂ?

Scop

Elevii reflectează asupra diferenței dintre comportamentul sănătos și dependență.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Cercetați subiectele și semnele dependenței; Lista subiectelor (vezi materialele pentru elevi) scrisă pe tablă sau proiectată; Opt coli de hârtie A3; Creioane negre și colorate.

Modulul 3

Modul de viață sănătos

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Profesorul prezintă pe scurt tema lecției întrebând: Ce înseamnă dependență? Ce tip de dependență cunoașteți? Puteți fi dependenți de o substanță sau de un comportament: denumiți exemple pentru ambele cazuri.
2. Profesorul împarte clasa în opt grupuri. Câte două grupuri lucrează fiecare la același subiect (vezi materialele pentru elevi). Fiecare grup creează un mini-poster, care prezintă semnele unui comportament sănătos și ale unui adictiv. Aceste semne pot fi fapte și cifre: Cât de des? Cât costă? Dar și alte semne sunt la fel de importante: descrieți cum se comportă o persoană dependentă, care este situația, ce emoții sunt implicate etc.
3. Profesorul îi urmărește pe elevi în timp ce lucrează. El ajută numai dacă este chemat de vreun grup.
4. Grupurile cu același subiect își prezintă mini-posterele reciproc. Ei întreabă și răspund la întrebări despre lucrare.
5. Profesorul cere un feedback după scurtele prezentări, de exemplu: „Care au fost punctele comune?”, „Au existat diferențe mari sau mici?” sau „Ești sigur sau doar ghicești?”
6. Profesorul întreabă dacă unele grupuri ar fi interesate să cerceteze mai mult despre subiectul lor și/sau să consulte persoane de încredere sau instituții. Profesorul rezervă 10 minute din următoarea lecție pentru rezultatele acestei cercetări suplimentare. Mini-posterele sunt afișate în clasă și rămân acolo o săptămână.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

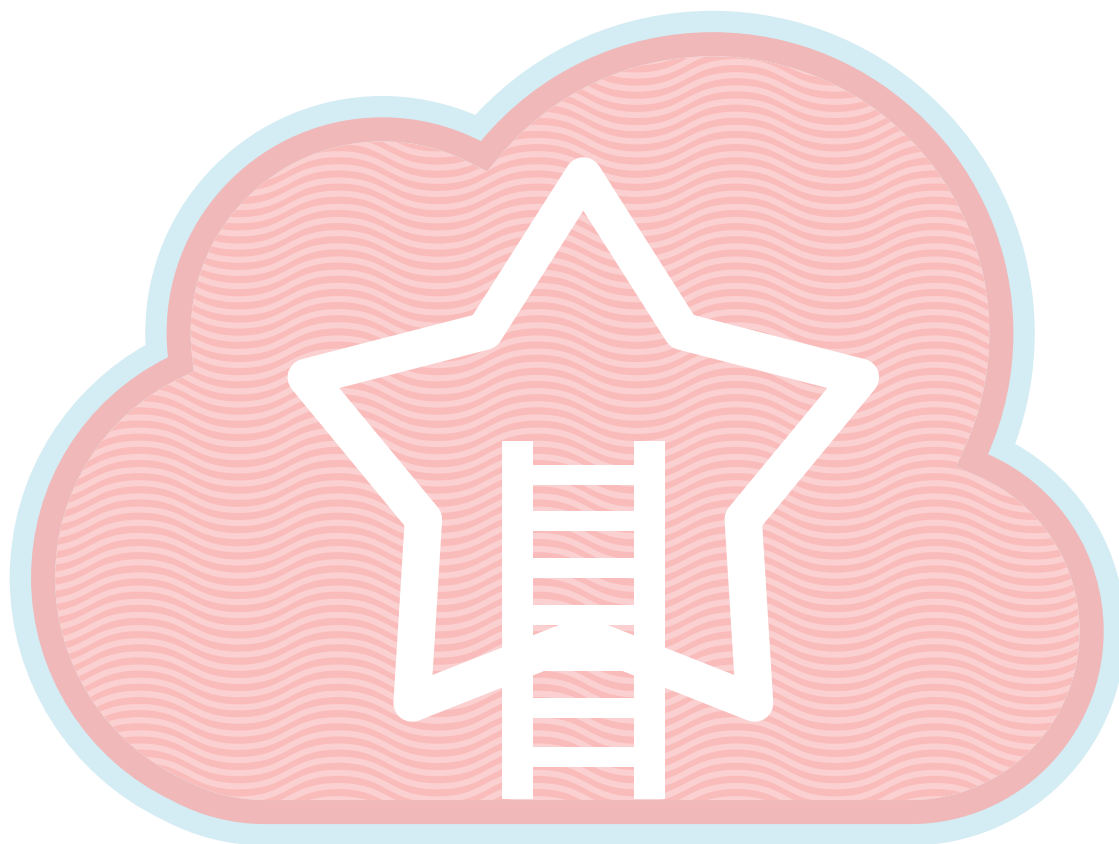
The infographic is set against a dark blue grid background. It features four circular icons on the left and right, and a central list of subjects. The top-left circle shows a person at a computer with a lung icon. The top-right circle shows a glass of beer and two bottles. The bottom-left circle contains social media icons for Facebook, Instagram, Twitter, Snapchat, and WhatsApp. The bottom-right circle shows a laptop with a globe and a game controller. The central list is titled 'Subiectele dependenței' and includes 'FUMATUL', 'ALCOOLUL', 'MEDIA SOCIALĂ', and 'JOCURILE ONLINE'. At the bottom is a worksheet titled 'Fumatul' with a table for comparing healthy behavior signs with signs of dependence.

Subiectele dependenței

- FUMATUL
- ALCOOLUL
- MEDIA SOCIALĂ
- JOCURILE ONLINE

Fumatul

Semnele unui comportament sănătos	Semnele dependenței

MODULUL 4

PROIECTAREA CARIEREI PROFESIONALE ȘI DEZVOLTAREA SPIRITULUI ANTREPRENORIAL

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial pune accent pe înțelegerea profesiilor din perspectiva pieței muncii, planificarea carierei și luarea deciziilor de carieră, dezvoltarea spiritului antreprenorial ca opțiune de carieră etc.

SARCINA 13 CERCETAȚI TENDINȚELE

Scop

Elevii pot identifica tendințele de pe piața muncii și pot evalua modul în care acestea îi influențează.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

- ① Lista domeniilor de pe piața muncii (a se vedea materialele pentru elevi) scrisă pe tablă sau proiectată.
- ② 0 foaie de hârtie A3 pentru fiecare grup; Markere; Bandă adezivă.

Modulul 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul prezintă subiectul „tendințe”, întrebând despre ultimele tendințe, de exemplu, în modă, în transport sau comunicare. Ce a devenit mai important, ce a dispărut? Și ce este stabil? Apoi dialogul se îndreaptă către tendințele de pe piața muncii. Profesorul le cere elevilor să numească unele dintre ele.
2. Elevii vor cerceta tendințele din diferite domenii de pe piața muncii (a se vedea materialele pentru elevi). Profesorul împarte clasa în grupuri: câte unul sau două grupuri pentru un domeniu.
3. Membrii fiecărui grup:
 - colectează ceea ce deja știu despre tendințele din acel domeniu și ceea ce doar presupun;
 - cercetează tendințele pe Internet: care sunt faptele, numele și cifrele;
 - pregătesc interviuri cu cel puțin două persoane care lucrează în acel domeniu.
4. Ca temă pentru acasă, grupurile conduc interviurile și continuă cercetarea pe Internet.

Partea ②

1. Grupurile se reunesc și pregătesc un mini-poster cu cuvinte-cheie, pictograme și, poate, o diagramă. Posterul se face pe hârtie A3, folosind markere. Mini-posterul conține:
 - o tendință care este în creștere;
 - ceva care scade sau dispare complet;
 - ceva care rămâne destul de stabil;
 - modul în care aceste tendințe afectează oportunitățile elevului pe piața muncii.
2. Elevii afișează mini-posterul pe tablă și/sau perete. Toți citesc afișele în tăcere. Profesorul atribuie fiecărui grup un grup partener, care să ofere un scurt feedback, după citirea posterelor.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Domeniile de pe piața muncii

Profesorul poate adapta această listă, adăugând sau ștergând unele domenii având în vedere situația reală pe piața muncii, pe de o parte, și interesele elevilor, pe de altă parte.

• Agricultură

• Industrie

• Industrie alimentară

• Textile

• Sănătate

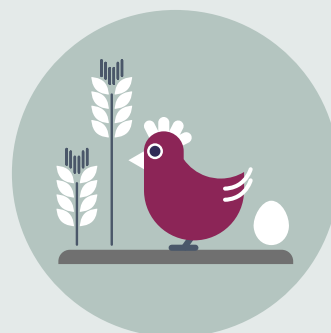
• Servicii

• Administrație

• Telecomunicații

• IT

• ...

SARCINA 14

COMUNICAREA CU POTENȚIALII ANGAJATORI

Scop

Elevii știu cum să comunice eficient cu viitorii angajatori.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Fișa „Ce produce o impresie bună?” scrisă pe tablă sau proiectată (vezi materialele pentru elevi);
O copie a fișei expusă în clasă pentru o utilizare viitoare.

Modulul 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Când elevii merg să viziteze o companie sau să ia un interviu, ar trebui să fie bine pregătiți. Profesorul îi întreabă pe elevi cum se pregătesc de obicei pentru astfel de sarcini și care cred că este cea mai frecventă greșeală pe care o fac oamenii, referitor la acest subiect.
2. Profesorul prezintă fișa „Ce produce o impresie bună” (vezi materialele pentru elevi) și o leagă de ceea ce au spus elevii despre faza 1 „Înainte”. Apoi, se concentrează pe fazele 2 „În timpul” și 3 „După”.
3. Profesorul formează, aleatoriu, grupuri de câte cinci elevi. Sarcina grupurilor va fi să joace o scenetă scurtă (1-2 minute) cu un interviu în două versiuni: una plină de greșeli și una făcută bine. Grupul alege ordinea în care joacă scenetele.
4. Grupurile, reunite câte două, își joacă reciproc scenetele și apoi își dau feedback. Profesorul observă ce se întâmplă în clasă. De asemenea, poate observa unul sau două grupuri îndeaproape, dar fără să deranjeze!
5. Profesorul împărtășește ceea ce a observat, ce s-a întâmplat în mai multe grupuri, ce i-a plăcut cel mai mult. De asemenea, doi sau trei elevi, își prezintă și ei observațiile.

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Ce produce o impresie bună?

Înainte

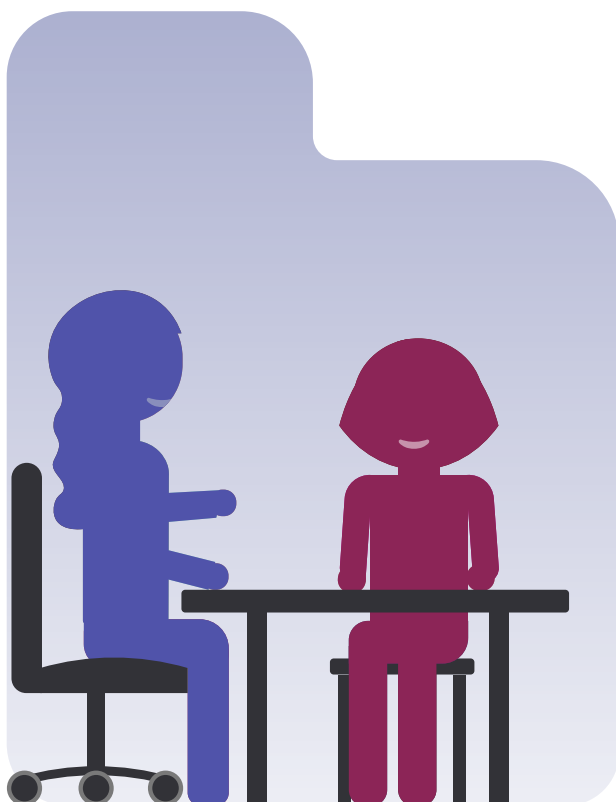
- Informați-vă cu atenție despre compania și/sau persoana pe care o veți vizita sau intervieva.
- Aflați numele persoanelor; asigurați-vă că aveți datele lor de contact.
- Clarificați-vă așteptările de la vizită sau interviu, notați cuvintele-cheie pentru a vă reaminti.
- Gândiți-vă la modul în care veți înregistra impresiile în timpul vizitei sau al interviului.
- ...

În timpul

- Politețea ajută. Fiți punctuali, arătați recunoștință și deschidere, păstrați contactul vizual, salutați etc.
- Sunteți oaspete într-o companie, deci respectați riguros regulile! Dacă nu sunteți sigur de reguli, întrebați! Informați persoana / persoanele despre așteptările voastre – și întrebați-i despre așteptările lor.
- Dacă există ceva ce nu înțelegeți, întrebați direct. Acest lucru vă demonstrează interesul.
- Solicitați întotdeauna permisiunea înainte de a face fotografii, de a lua broșuri sau pliante etc.
- Dacă aveți probleme, discutați cu persoana de contact din companie sau cu profesorul vostru.
- Spuneți persoanei / persoanelor cum veți folosi informațiile adunate după vizită sau interviu.
- ...

După

- Cât de repede posibil, completați-vă notițele, scriind și alte impresii și constatări.
- Comparați-vă notele cu așteptările: V-au fost îndeplinite așteptările? Au fost depășite?
- Decideți ce materiale puteți folosi ca ilustrație: fotografii, pliante, alte materiale etc.
- ...

SARCINA 15

ANTREPRENORI DE SUCCES, CHIAR AICI!

Scop

Elevii sunt capabili să contacteze și să beneficieze de experiența unor modele locale de antreprenori.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

- ① Foi de hârtie; Markere; Fișa de la sarcina 14 „Ce produce o impresie bună?” afișată pe perete.
- ② Hârtie A4; Bandă adezivă.

Modulul 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

DESCRIEREA LECȚIEI

Cu toții cunoaștem antreprenori celebri. Dar există antreprenori chiar lângă tine, poate fi și o afacere derulată de o singură persoană. Unii își pot desfășura activitatea și cu jumătate de normă.

Partea ①

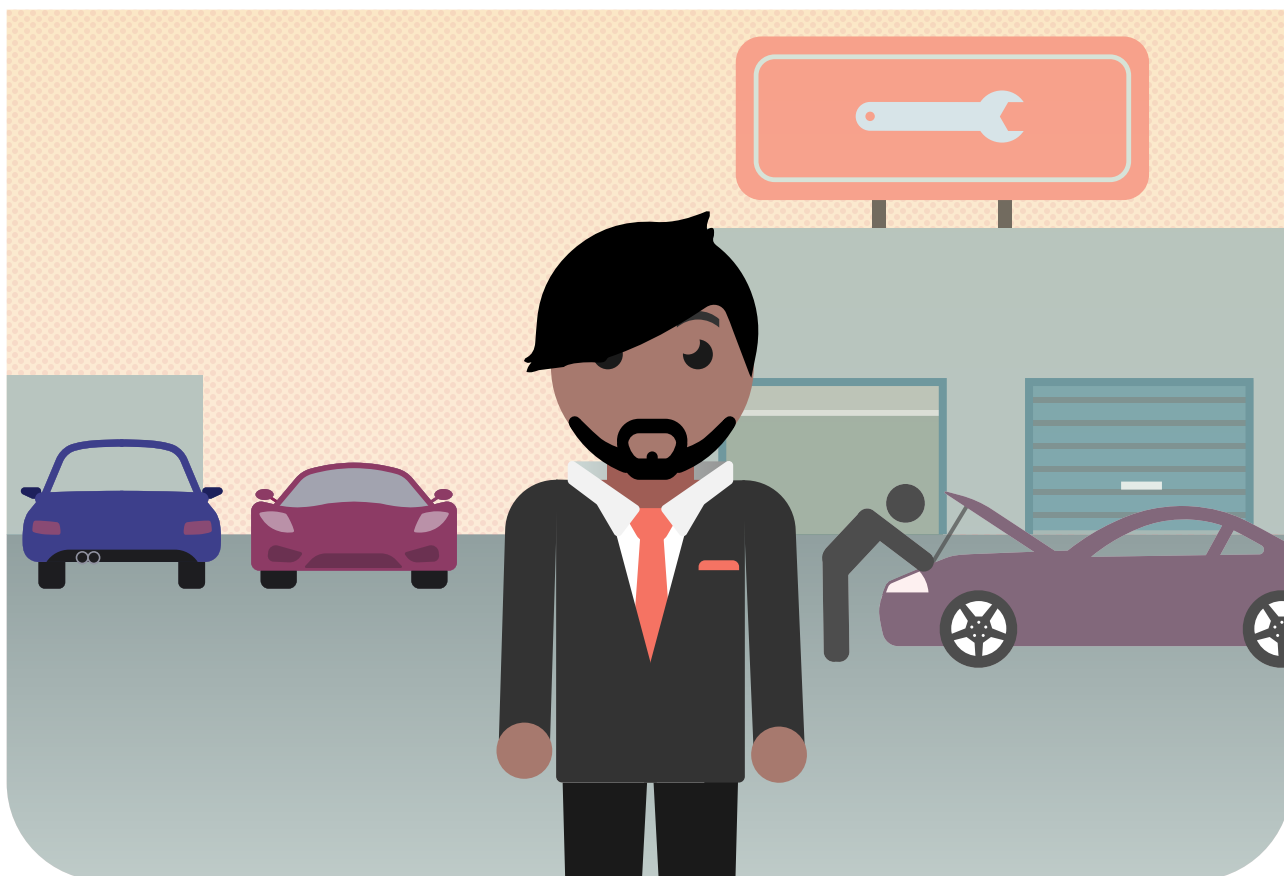
1. Profesorul prezintă subiectul și cere fiecărui elev să răspundă la două întrebări, notând cuvinte-cheie:
 - „Poți descrie ce înseamnă «succes» și «antreprenor»?”
 - „Cunoști o astfel de persoană din cartierul tău pe care ai putea să o intervieezi?”
2. Doi elevi se reunesc și își discută notițele.
3. Clasa formează un cerc, iar profesorul cere definițiile pentru „succes” și „antreprenor”. Elevii își împărtășesc ideile și, în cele din urmă, stabilesc împreună o definiție comună. Profesorul moderează.
4. Numele posibililor parteneri de interviu sunt scrise pe câte o foaie de hârtie. Elevii formează grupuri în jurul unui nume, asigurându-se că sunt distribuiți uniform.
5. Grupurile își pregătesc interviul. Scriu întrebări precum: „Ce v-a determinat să începeți propria afacere?” ori „Cine sau ce v-a ajutat să vă realizați scopul?”. Fișa de la Sarcina 14 poate fi folosită ca ghid.
6. Interviul se desfășoară ca temă pentru acasă.

Partea ②

1. Grupurile se reunesc din nou și alcătuiesc un „portret” al antreprenorului cu numele, afacerea și maximum șase cuvinte-cheie. Semnează portretul în partea de jos a foii de hârtie.
2. Portretele sunt fixate pe perete. Fiecare citește în tăcere și decide cu ce elev vrea să vorbească despre antreprenorul „său”.
3. Portretele rămân în clasă o săptămână sau două.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

SARCINA 16

ȘTII SĂ IDENTIFICI PUNCTELE FORTE?

Scop

Elevii sunt capabili să descrie punctele forte personale și să le asocieze cu profesii potrivite.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Foi de hârtie (cel puțin trei pentru fiecare elev); Fișa cu cele trei întrebări „Punctele tale forte” (vezi materialele pentru elevi) scrisă pe tablă sau proiectată.

Modulul 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

DESCRIEREA LECȚIEI

Puțini oameni au dificultăți în a vorbi despre punctele lor forte. Aceștia cred că e bine să te concentrezi asupra greșelilor și să fii umil. Dar cercetările arată că a vorbi despre punctele forte ale unui om este mult mai sănătos decât să-i cauți greșelile și punctele slabe. Un bun indicator al punctelor forte este reprezentat de bucuria cu care o persoană desfășoară o anumită activitate.

1. Profesorul prezintă subiectul, adăugând eventual un exemplu personal.
2. Elevii stau în cerc, pregătiți să scrie. Fiecare se concentrează asupra punctelor forte ale unui coleg cu ajutorul celor trei întrebări (vezi materialele pentru elevi), notând răspunsurile pe o foaie de hârtie. Apoi semnează hârtia și o așterne cu fața în jos pe podea în fața persoanei respective. Profesorul poate participa.
3. Fiecare elev se concentrează apoi asupra unui al doilea și al treilea coleg și repetă pasul 2. Este foarte important ca toată lumea din clasă să primească cel puțin o foaie de hârtie de la un coleg. Toți trebuie să participe. Acum este timpul să citești ce puncte forte v-au detectat colegii și în ce profesii vă văd ei. Bucurați-vă!
4. Ca temă pentru acasă, fiecare elev alege una sau două persoane care îl cunosc bine și le cere să răspundă la aceleași întrebări despre punctele sale forte. Compară răspunsurile cu cele primite de la colegi și își notează părerile.
5. La următoarea lecție, profesorul le acordă elevilor zece minute să-și împărtășească experiențele avute cu tema pentru acasă.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Punctele tale forte

.....

În ce situații ați constatat că această persoană este deosebit de fericită?

.....

.....

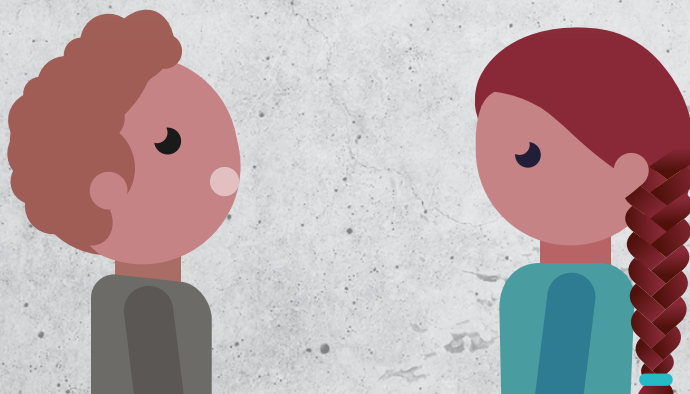
Ce puncte forte credeți că au fost implicate?

.....

.....

Privind aceste puncte forte, ce profesie (profesii) credeți că se potrivește/potrivesc acestei persoane? Explicați de ce.

.....

MODULUL 5

SECURITATEA PERSONALĂ

Securitatea personală oferă elevilor contextul de formare a unui comportament orientat spre asigurarea securității proprii și a celorlalți.

SARCINA 17

COMUNICARE ONLINE RESPECTUOASĂ

Scop

Elevii sunt capabili să reflecteze la ceea ce înseamnă o comunicare online respectuoasă.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Bandă adezivă sau cretă; Titlurile „Patru zone de respect” scrise pe foi de hârtie (vezi materialele pentru elevi).

Modulul 5

Securitatea personală

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Profesorul îi întreabă pe elevi la ce se gândesc când aud cuvântul „respect”. Ideile și opiniile lor sunt colectate și discutate.
2. Profesorul explică așa-numita „regulă de aur”: „Tratează-i pe ceilalți așa cum ai vrea ca ei să te trateze pe tine”. Acest lucru se aplică și temei de astăzi: arătarea respectului atunci când comunicați online.
3. Pentru a consolida acest sentiment de respect, profesorul citește cu voce tare diferite situații, iar elevii trebuie să ia poziție - la propriu. Băncile sunt mutate la perete pentru a crea un spațiu deschis. Profesorul marchează patru zone pe podea, și dă un titlu fiecărei zone (vezi materialele pentru elevi).
4. Profesorul citește o declarație (vezi materialele pentru elevi), iar elevii se poziționează într-una dintre zone, în funcție de opinia lor.
5. Profesorul îi întreabă pe doi sau trei dintre elevi de ce au ales acea poziție. Urmează o discuție, elevii dau explicații. Unii elevi se pot răzgândi și pot alege o altă zonă.
6. Se repetă pașii 4 și 5.
7. În ultimele cinci minute, fiecare elev notează care este mesajul principal cu care pleacă acasă după această lecție (“take home message”).

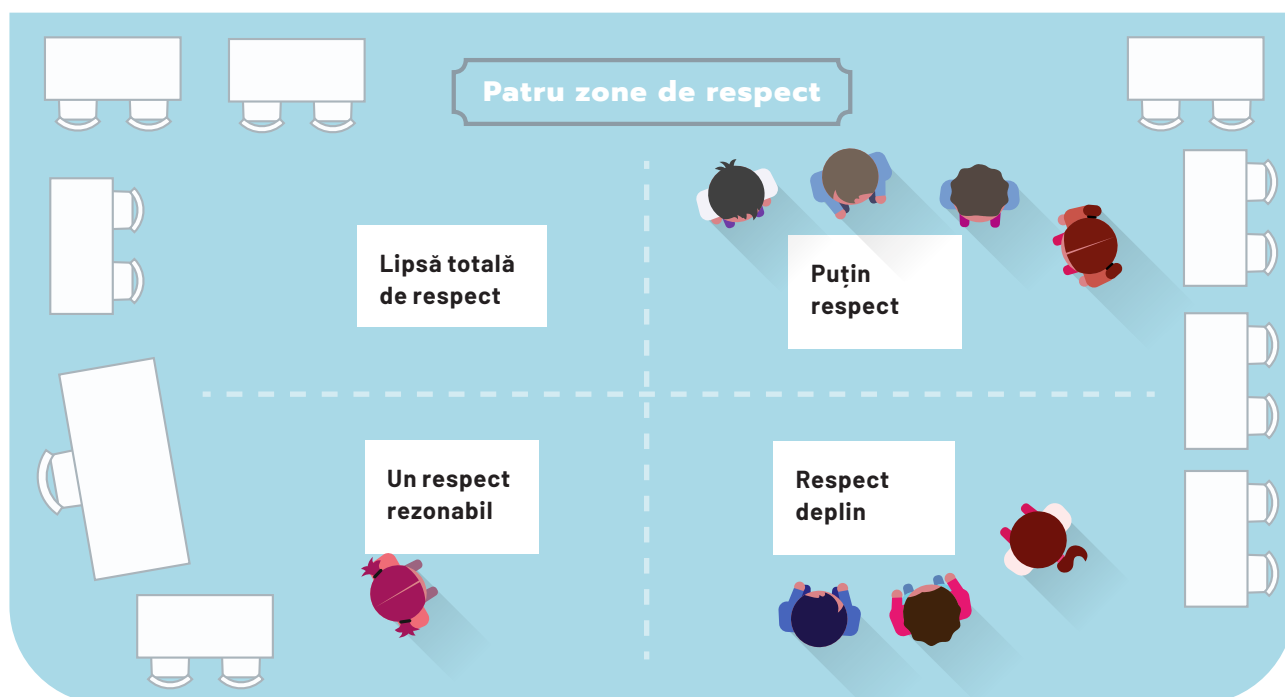

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Situații

- 1 Ofer feedback negativ pe Internet numai în combinație cu numele meu complet.
- 2 Copiez în temele mele conținuturi luate din Wikipedia.
- 3 Am făcut o poză unui coleg de clasă adormit și am postat-o pe Internet.
- 4 Într-un chat, răspund foarte repede și scriu foarte mult, astfel încât ceilalți să știe ce gândesc.
- 5 Îmi place să împărtășesc fotografii, dar nu postez și nu dau link niciodată la o fotografie făcută de altcineva.
- 6 Am găsit un text foarte personal de la prietenul meu pe pagina sa. L-am scris: „Chiar vrei să le arăți asta tuturor?”
- 7 Am făcut o poză unui coleg de clasă beat și adormit și i-am arătat-o.
- 8 În conversațiile din media respect opinia celorlalți și reacționez doar când sunt întrebat.
- 9 Folosesc o fotografie drăguță a unui pisoi pentru profilul meu de socializare, fără să menționez sursa.
- 10 Îmi place să fac poze și să fotografiez oamenii de pe stradă, fără acordul lor.
- 11 O dată, m-am simțit tratat nedrept într-un magazin de biciclete. L-am informat pe proprietar că sunt gata să scriu un feedback negativ online dacă nu este dispus să-mi facă o ofertă mai bună.

SARCINA 18

TRAFICUL DE PERSOANE – CE POT EU SĂ FAC?

Scop

Elevii pot detecta semnele traficului de persoane și știu de unde pot obține ajutor.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Cercetați subiectul pe Internet și găsiți un studiu de caz despre traficul de persoane pe care să îl prezentați în clasă (vezi materialele pentru elevi); Ilustrația „Este o oportunitate reală sau trafic de persoane?” (vezi materialele pentru elevi) afișată pe tablă sau proiectată.

Modulul 5

Securitatea personală

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Profesorul îi întreabă pe elevi ce știu deja despre traficul de persoane, numit și sclavia modernă. Care este grupul țintă? Ce vârstă este vizată? Cum sunt recrutate persoanele? Ce se întâmplă când sunt în afara țării? Unde se poate găsi ajutor?
2. Fiecare elev se gândește la aceste întrebări și notează ceea ce știe sau a auzit despre subiect.
3. Doi elevi se reunesc și discută concluziile lor: „Ce știm? Ce presupunem, ce ghicim?”
4. Clasa formează un cerc și sunt colectate și discutate informațiile, dar și presupunerile. Profesorul adaugă sau clarifică atunci când este necesar (vezi propriile cercetări și informațiile de bază).
5. Profesorul prezintă o situație pe care a găsit-o în timpul cercetării pe Internet (vezi Organizarea clasei). Elevii primesc sarcina de a pregăti pe cel mai bun prieten (în exemplu) pentru această situație:
 - Ce ar trebui să spună cel mai bun prieten?
 - Ce întrebări ar trebui să pună?Elevii se reunesc din nou în perechi și încearcă să găsească cel puțin trei întrebări utile, care ar putea lămurii situația. Întrebările trebuie să fie clare și puse cu tact, în același timp.
6. Sunt selectate trei perechi care își pot prezenta ideile. Profesorul și clasa oferă feedback. În final, un elev sau profesorul reamintește unde poate fi găsit ajutorul în astfel de situații.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Informații generale pentru profesori

Definiție: Traficul de persoane, cunoscut și sub numele de sclavie modernă, este o formă de abuz și este definit ca un comerț ilegal cu ființe umane, în principal pentru muncă forțată și prostituție.

Astăzi în întreaga lume, există aproximativ 45,8 milioane de oameni prinși în capcana sclaviei moderne. Această cifră include 10 milioane de copii, 15,4 milioane de persoane în căsătorii forțate și 4,8 milioane de persoane în situații de exploatare sexuală forțată. Cu toate acestea, este dificil să se determine statistici exacte, deoarece multe cazuri de trafic cu ființe umane rămân nedetectate și nedeclarate.

(sursa: notforsalecampaign.org, 09.11.20)

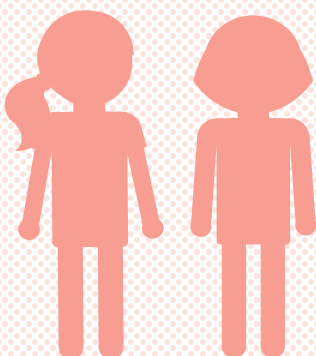
Educația este esențială: Traficul de persoane este o crimă odioasă, care este puțin înțeleasă și despre care se vorbește rar. Profesioniștii din educație joacă un rol important în eforturile naționale de prevenire a traficului, deoarece profesorii, administratorii și restul personalului interacționează zilnic cu copiii care sunt expuși riscului de a deveni sau sunt deja victime ale traficului de persoane.

Traficanții pot fi oricine și traficul îi poate afecta pe toți. Cu toate acestea, copiii și tinerii sunt deosebit de expuși riscului.

Exemple și mai multe informații pot fi găsite online. Cuvinte cheie pentru căutare: "trafic de persoane"; „trafic de copii”; „trafic de muncă”; „trafic sexual”.

Cea mai bună prietenă a mea s-a îndrăgostit de un bărbat atrăgător. El vrea să plece cu ea în străinătate și i-a promis că-i va găsi un loc de muncă.

*Ce ar trebui să spui?
Ce întrebări ar trebui să-i pui?*

SARCINA 19

UN ACCIDENT RUTIER! CE S-A ÎNTÂMPLAT?

Scop

Elevii pot descrie accidente reale și pot sugera măsuri de prevenire adecvate.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Exemplu de mini-poster (vezi materialele pentru elevi) afișat pe tablă sau proiectat; Șase coli de hârtie A3.

Modulul 5

Securitatea personală

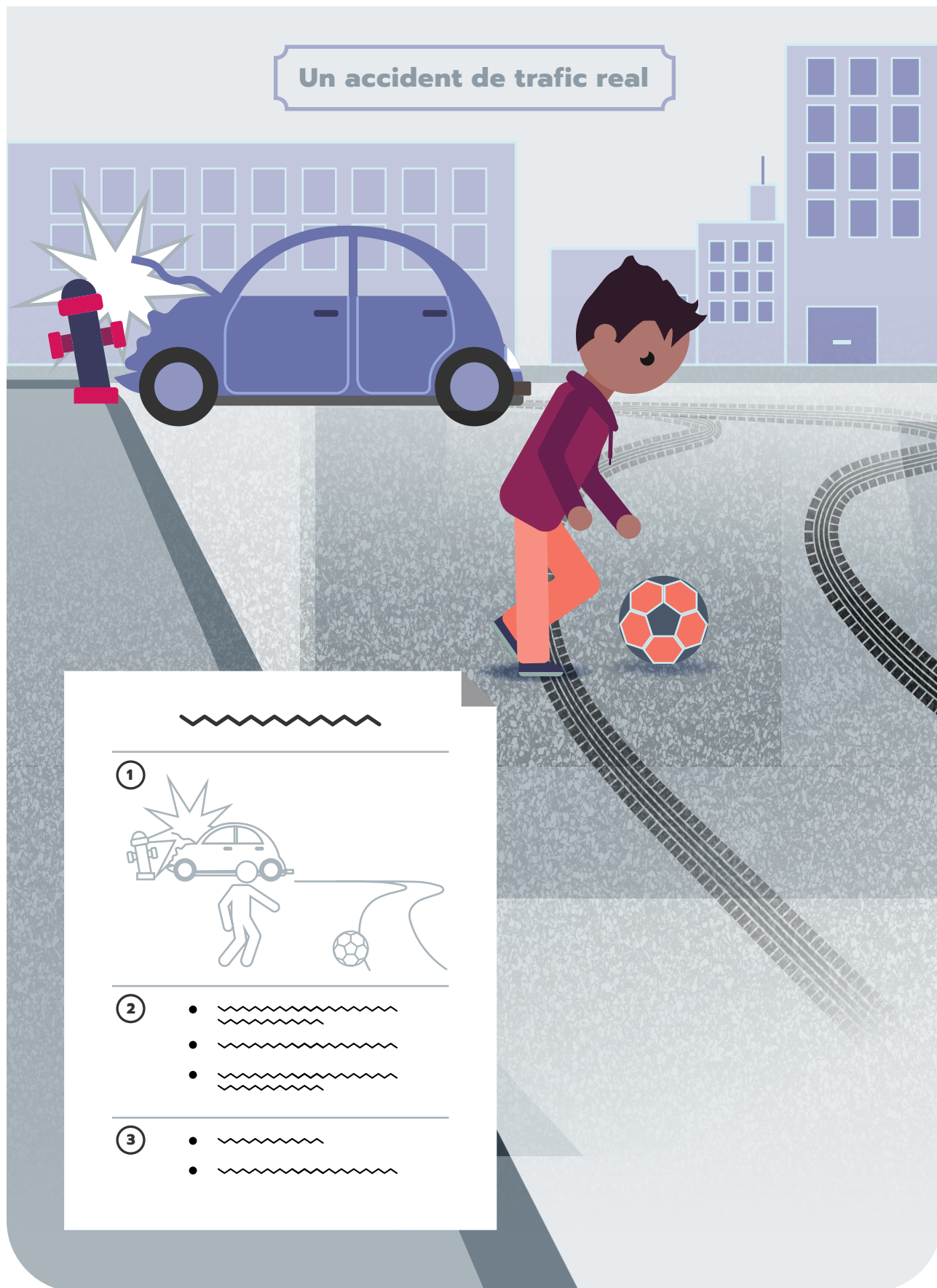
DESCRIEREA LECȚIEI

1. Profesorul împarte clasa în șase grupuri, explicându-le subiectul astfel: „Tema lecției noastre de astăzi o reprezintă accidentele rutiere la care ați fost martori sau în care ați fost implicați. În grupuri, le veți descrie cu atenție și veți discuta despre măsurile adecvate pentru a rămâne în siguranță”. Profesorul le arată mini-posterul ca exemplu al rezultatului lecției (vezi materialele pentru elevi).
2. În grupuri, elevii se gândesc mai întâi individual la un accident rutier la care au asistat sau în care au fost implicați și notează câteva idei.
3. Elevii își împărtășesc gândurile. Ei întreabă și răspund la întrebări despre ceea ce au scris membrii grupului lor. Apoi, grupul selectează un accident care a provocat cele mai multe discuții și creează un mini-poster. Acesta conține:
 - o schiță brută (fără cuvinte);
 - cauze posibile, descriere detaliată, persoane implicate, ora din zi, circumstanțe (numai cuvinte-cheie);
 - măsuri adecvate pentru prevenirea acestui tip de accident (numai cuvinte-cheie).
4. Fiecare grup se alătură apoi unui alt grup pentru a-și prezenta reciproc mini-posterele. Apoi discută:
 - În ce constă o descriere bună?
 - Ce măsuri preventive sunt eficiente?
5. În plen, profesorul colectează rezultatele de la cele trei grupuri de discuții.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

SARCINA 20

O ABORDARE SĂNĂTOASĂ A ASUMĂRII RISCURILOR

Scop

Elevii pot diferenția situațiile când un comportament riscant este necesar, benefic sau dăunător.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Pentru fiecare grup, câte o copie a grilei „Ți-ai asuma riscul...” (vezi materialele pentru elevi);
Fișa cu cele patru întrebări (vezi DESCRIEREA LECȚIEI, pasul 8) scrisă pe tablă sau proiectată.

Modulul 5

Securitatea personală

DESCRIEREA LECȚIEI

Unii oameni se bucură să își asume riscuri, alții sunt mai precauți. Să găsim echilibrul între a fi curajos și a-ți asuma anumite riscuri și a fi prudenți și a evita pericolul.

1. Profesorul formează grupuri de câte trei elevi.
2. Doi elevi stau cu spatele unul la celălalt. Al treilea elev, moderatorul, începe prin a pune prima întrebare din grila „Ți-ai asuma riscul...”.
3. Dacă răspunsul este da, elevii îndreaptă degetele mari în sus, dacă este nu, le îndreaptă în jos.
4. Moderatorul cere elevilor să ghicească reacția partenerului.
5. Moderatorul le cere să-și explice alegerea: „De ce da? De ce nu?”
Urmează o scurtă discuție.
6. Moderatorul pune următoarea întrebare din grilă.
7. După exercițiu, profesorul și clasa se adună într-un cerc.
Profesorul deschide discuția cu o întrebare de genul: „Ce ați observat în timpul acestui exercițiu?”
8. Apoi discuția continuă cu întrebări precum: „Când este asumarea riscurilor bună? Când este chiar necesară? Când nu este recomandată? Când este clar interzisă?”

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Ți-ai asuma riscul...

- Să faci scufundări cu rechinii?
- Să părăsești un loc de muncă pentru unul nou?
- Să postezi pe Internet fotografii intime?
- Să ai un program TV gratuit cu care să filmezi imagini din viața ta reală?
- Să cânți un cântec în fața clasei?
- Să stai o zi întreagă la plajă, fără cremă de protecție?
- Să te urci într-o mașină condusă de cineva care a consumat băuturi alcoolice?
- Să ții un discurs în fața a 50 de oameni?
- Să te întâlnești față în față cu cineva cunoscut online?
- Să lași un păianjen să se așeze pe fața ta?
- Să joci într-un cazinou?
- Să copiezi la un test?
- Să folosești aceeași parolă pentru conturi diferite?
- Să mergi singur pe jos acasă la ora trei dimineața?
- Să mănânci insecte?

